

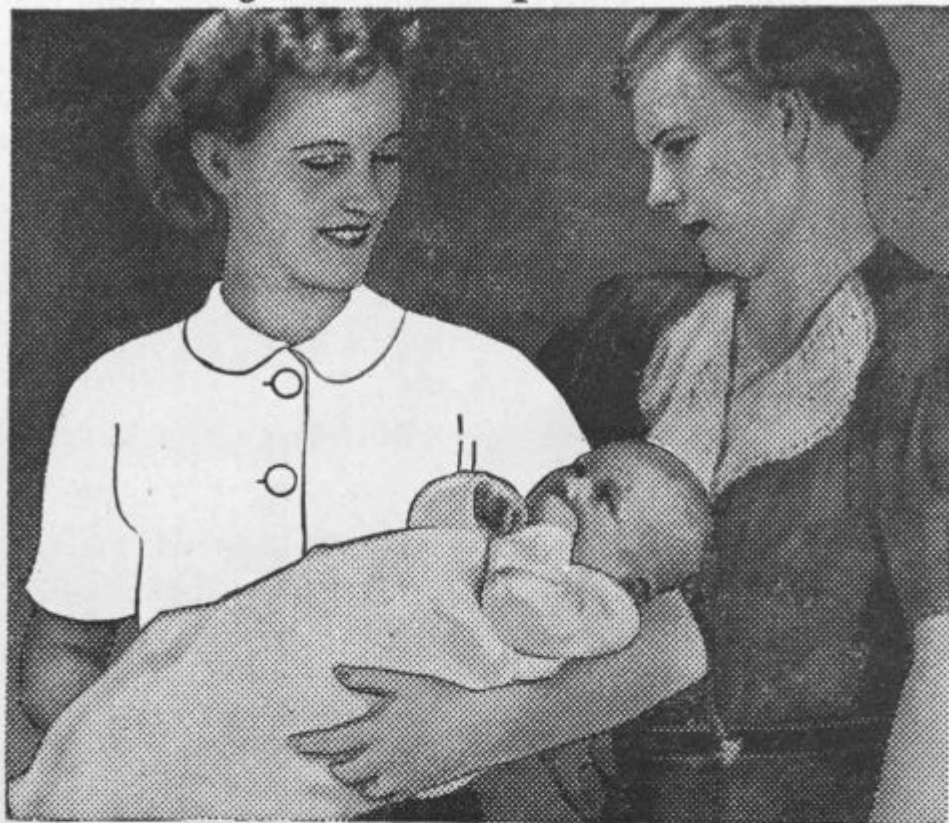
poština plačana v gotovini

Bogoljub

Junij 1939

Mislila je, da so plenice bele...

...dokler jih ni primerjala z Radion belo bluzo!

Tako bo presenečena vsaka mati, vsaka gospodinja, če primerja svoje navadno prano perilo s perilom pranim z Radionom. Kar se z mencanjem in drgnenjem ne more doseči - odstraniti iz perila vso nesnago, - to stori Radion z lahkoto in brez truda. Pri kuhanju v raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi tkanino. Na ta način oprežno in temeljito odstrani vso nesnago. Brez primere čisto, brez primere belo - to je Radion belo perilo.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

Glasovi drugovercev o papežu in katoliški Cerkvi

Náš neutrudljivi apostol Janez Kalan je za pripravo na veliki kongres Kristusa Kralja, ki bo konec julija v beli Ljubljani, zapisal malodušne besede: »Versko očitvidno in nevzdržno nazadujemo. Vera pojema in versko življenje nazaduje. In sicer vedno huje in vedno v hitrejšem tempu. Svet se vedno bolj materializira in odvrča od Cerkve.«

Jaz pa mislim, da bi prav danes, po smrti Pija XI. in po izvolitvi kardinala Pacellija za Pija XII. gospod Janez Kalan lahko izgovoril besede velike tolažbe in vedrega upanja.

V februarju in marcu letos sem natančneje prisluškoval, kaj bodo rekli o papežu in o katoliški Cerkvi drugoverci. In povedati moram, da je to, kar sem slišal, za nas zelo tolažilno. Če hočete, preberite nekaj mojih izpiskov, ki naj bi bili tudi nekakšen material za mednarodni kongres Kristusa Kralja.

V najbolj razširjenem letonskem dnevniku »Briva Zeme« je zapisal narodni pesnik Ed. Virza, po veri protestant: »Papež, ki je stopil v božji mir, je pač najvišja osebnost sedanje dobe. Pred vzvišenostjo njegovega duha in njegovega miru so se klanjali vsi, ki so ga poznali, vsi, ki so bili tako srečni, da so kdaj videli njegov obraz. Pij XI. je razumel bolje ko vsak drugi pota in misli božje, in neizmerni zakladi skušenj, ki jih ima Vatikan od svojih početkov, so mu omogočali, da je sedanje in prihodnje reči sodil brez zmote. Njegovo glavo je oblivalo sonce, in koder je hodil, se je užigala luč. Z žalujočo in nezmotljivo Cerkvijo te dni joka tudi letonsko ljudstvo.«

V pariškem židovskem templju je veliki rabin Bauer pridigal o »plemeniti podobi« umrlega papeža in je dejal med drugim: »Odlične umske in srčne kreposti so naredile Pija XI. za papeža miru

in človeškega bratstva. Zato moramo tudi mi goreče moliti k Bogu za pokoj njegove duše.«

Francoski protestantski pastor V. Monod je v žalnem govoru o Piju XI. dejal: »Je sicer umrl, a izginil ne bo, in še umirajoč je bil zamaknjen v tisto večno krščanstvo, ki bo sprijaznilo ljudska plemena, vse narode in vse duhove na zemlji in v nebesih. Tako bodi!«

»Nya Dagligt Allehande«, ki spada med najvažnejše švedske dnevnike, je prinesel pod naslovom: »Sveti oče« velik članek, iz katerega naj navedem vsaj nekaj stavkov: »Sveti oče je umrl. Kaj pomeni to za nas evangelijske (protestante)? Časi se spreminjajo. Ta novica, ki bi jo bili v drugih časih na Švedskem sprejeli s tem, da bi bili z ramami zmajali, budi danes v krščanskih in nekrščanskih Švedih spoštljivo in globoko čustvo. Slutimo, da je svet obubožal. Zakaj papež Pij XI. je bil ne samo poglavar več sto milijonov katoličanov in 261. vladar dinastije, ki edina ni klonila, medtem ko se je spremenilo toliko miselnosti, zrastle in izginile toliko oblasti... V vedno gostejšem mraku sveta smo se vedno lahko zanašali na to, da je neki poglavar, da, najbolj vzvišeni izmed poglavarjev, ki govori pomirjajoče in dobrotne besede, in kadar je treba, se ne obotavlja reči: »Poberi se, satan!« Piju XI. se je posrečilo ne samo zgraditi most čez jarek, ki deli kristjane od kristjanov, ampak tudi čez prepad, ki loči kristjane od poganov in njih postav. V globokem spoštovanju in v slovesnem poklonstvu pred njegovo podobo in njegovim delom so združeni vsi prebivalci zapada, ki ne molijo malika nasilja.«

Ko govori o zadnjih vatikanskih državnih tajnikih, zlasti o Pacelliju, pravi: »Tu imamo moze, ki so se odpovedali domu in veselju, dobičku in zabavi, ki so si voljo utrdili

z neizprosnim redom in s strogim premagovanjem, da bi v vsem kazali, da slušajo Gospoda in Kralja, pred čigar sodnim stolom more biti izpoved skesanega cestnarja več vredna ko vse njih delo.»

Ko je bila v cerkvi sv. Evgenija v Stockholmu katoliška spominska svečanost za svetega očeta, so pred mrtvaškim katafalkom vsi začuden opazovali velik cvetlični venec s pomenljivim napisom: »Papežu Piju XI. v znamenje hvaležnosti in spomina poklonili švedski evangelijski (protestantski) verniki«.

Pravoslavni grški verski časopis »Življenje« v Atenah je pisal o pokojnem papežu: »Ko je bil rajni papež bolan, so protestanti ne samo enkrat priredili molitve zanj, da bi ozdravel. Kaj takega se gotovo še ni dogodilo, odkar je bil zazijal globoki prepad med papeštvom in protestantstvom. Priznati moramo, da se je pod papežem Pijem XI. storil velik korak za zedinjenje cerkev.«

Nekatoliški ameriški pisatelj Walter Lippman je objavil v New York Herald Tribune daljši članek o Piju XI., kjer pravi med drugim: »Pokojnik je znal najti korenino zla, na katerem boleha svet, in sredi globokega nereda, teme in zmede je kakor sonce ožaril resnico, ki se nanjo gradi zapadna omika.«

Čeprav njegovo Cerkev v mnogih delih sveta preganjajo, je postala mogočnejša in vesoljnejša kot kdaj. Zato tega velikega moža povsod častijo. Prvi angleški minister mu je napravil obisk ne iz same vljudnosti, ampak ker je hotel priznati, da papež predstavlja in brani tisto zamisel o človeku vrednem življenju, ki se ji omikani ljudje nočejo odpovedati. Pomen tega obiska je neizmeren, zakaj prvi minister je nastopil v imenu vseh tistih, ki še imajo vero, čeprav pripadajo različnim verskim skupinam. Povedal je, da so papežu hvaležni, da še ni obupal nad svetom, ki je vero skoraj zgubil, a se mu zdi čimdalje bolj potrebno, da se spet vrne k nji.«

Severoameriški protestantski list Oregonian v Portlandu je po izvolitvi Pija XII. novega papeža pozdravil z genljivimi besedami: »Pij XII. je po izvolitvi za papeža postal

prvi boritelj za človeško omiko. Vse verske skupine morajo Boga prositi, da naj vodi sedanjega papeža.«

Podobno je zapisal W. Allen Wites v Emporia Gazette, da nobena oseba na vsem svetu ne bo imela take moči kakor sedanji papež; od njegovih sklepov in odlokov je odvisna bodoča omika.

12. marca so v carigrajski stolnici zapeli slovesni Tedeum ob kronanju novega sv. očeta. Bilo je zraven tudi zastopstvo pravoslavnega patriarha in židovskega rabina. Po slovesnosti so ti zastopniki katoliškemu apostolskemu delegatu izrazili presrčne čestitke.

Pariški Excelsior je prinesel iz peresa Mavricija Colrata: »Vem za brezverce, ki so imeli za pobožnosti vernikov samo posmeh, ki so pa po radiju poslušali obred papeževega kronanja in jih je to zbegalo v dno duše. Mnogi že razumejo, mnogi pa bodo razumeli še jutri, v kakšnih nevarnostih so človeške družbe, kadar so po besedi škofa Bossneta izgubile »okus za Boga«.

Carlo Zardi, ki se je pred desetimi leti vrnil v katoliško Cerkev, pripoveduje, da je na dan papeževe izvolitve videl na Petrovem trgu poleg sebe dva protestantska pastora, ki sta se pri blagoslovu zgrudila na kolena in pobožno sprejela sladki pozdrav Kristusovega namestnika na zemlji, podobno kakor oni protestant, ki je vzkliknil: »Hvala Bogu, spet imamo najvišjega verskega poglavarja!«

Nacionalni angleški radio je prenašal vse kronanjske obrede. Poseben strokovnjak je živo popisoval vatikanske slovesnosti in je presenetil svoje poslušalce zlasti s tem, da je imenoval papeža edinega Kristusovega namestnika na zemlji.

Te razveseljive resnice sem hotel zapisati v dneh, ko vso Slovenijo in vse katoliške narode mobiliziramo za šesti kongres Kristusa Kralja.

Kristus je sicer res vkljenjen, ogrnjen z umazanimi škrlatnimi plaščem in ves opljuvan, a na glavi ima vendarle krono, in ko ga Pilat dvomljivo vpraša: Torej, kralj si? odločno in brezpogojno odgovori za danes, včeraj in vekomaj: »Tako je, kralj sem!«

Jos. Šimenc.

VZDIH

*Iz večnosti dal si mi drobec življenja,
me vrgel v dolino solza in trpljenja;
zarisal mi ozko in trnjevo pot —
preveč je za mojo slabost, o Gospod!
Si s trnjem zasadil detinski raj,
z bolestjo zasenčil si moj smehljaj!*

Zakaj?

Odpusti!

*Ne žalim Te več s predrznimi usti —
Pred Tabo mi v grlu je glas onemel:
Ti Bog in Gospod si — jaz prah in pepel!*
Mar. Brenčič.

Žrtve za Katoliško akcijo

Vsaka stvar je za človeka vredna toliko, kolikor zanjo žrtvuje. Kar cenimo in ljubimo, za to smo vedno pripravljeni sprejeti žrtve. Bolnik vse poskusi, uboga, upa, žrtvuje, samo da ozdravi. Kar si z žrtvami pridobimo, varujemo z vso skrbjo in si ne damo nikoli vzeti. Prestane žrtve so človeku najlepši spomini.

O žrtvah nam govori tudi Katoliška akcija. Pravi, naj ji z žrtvami izprosimo božjo pomoč in blagoslov. V Katoliški akciji smo poklicani služiti najvišjemu namenu vsega vesoljstva, to je časti božji. Božja čast bo toliko večja, kolikor več ljudi bo Boga spoznalo za svojega Gospoda, kolikor bolj se bo njih volja ravnala po volji božji. Če za ta namen delamo tudi z žrtvami, kaj ni tako žrtvovanje prelepa služba božja?

Človeška duša je pred Bogom neprecenljiva dragocenost. Njeno življenje pa je pogosto tako prepleteno z dobrim in zlom, da nam je kar nerazumljivo. In nič ni važnejšega za človeka kakor zveličanje duše, zveličanje vsake duše, moje in tvoje. Gospod je za vsakega človeka čisto na splošno dejal: »Kaj človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.« (Mt 16, 26.)

Ali ni torej veliko in važno delo skrb za izveličanje duš? Temu delu je posvetil Jezus vse svoje življenje in svojo smrt, ustanovil Cerkev in ji naložil sveto nalogo, skrbeti za duše, postavil duhovništvo, ki dušam za njih zveličanje naklanja vse Jezusovo zaslužje.

Za vse velike naloge na svetu so žrtve potrebne. Žrtve so skrivnost uspeha pri delu in rasti življenja. Ali ne klije in raste že telesno življenje človeka iz neprecenljivih žrtv roditeljev? Rast duhovnega življenja ne more biti manj navezana na žrtve. Katoliška akcija si je zastavila veliko nalogo, da pomaga delati za nadnaravno življenje duš. Kdor koli pa se odloči, da služi božjim namenom, jim mora služiti po božji volji. Za vse večne čase je nebeški Oče razodel svojo sveto voljo, kako naj se vrši delo za zveličanje duš, ko je svojemu Sinu naložil križ in sklenil, da se na njem žrtvuje popolnoma do smrti. Zato tudi mi pristopimo k temu delu v pripravljenosti na žrtve.

Krščanstvo nam odkriva nepregledne možnosti za žrtve. Prva žrtev naše človeške narave je že v tem, da sprejememo vero v Boga in vse svoje življenje darujemo Bogu in ne sebi. Svoje telo žrtvujemo, ko se ustavljamo telesnemu poželenju, ki nas vodi v greh. Svojo voljo zatajujemo, ko v spolnjevanju zapovedi božjih sledimo božji volji. Svoj razum vdano podredimo razodetim božjim resnicam.

Živeti pa mora ta duh požrtvovalnosti v vsakdanjih delih. Katoliški akciji bomo z njimi izprosili božji blagoslov, če jih bomo izvrševali v takem apostolskem duhu, da bo naše življenje resnično in vsestransko katoliško, ki bo druge pridobivalo ne z vsiljivo besedo, marveč z ljubeznipolno žrtvijo in zgledom.

Osvajalci za Kristusovo kraljestvo ne smejo biti samo gorečniki v besedah. Naj bo beseda še tako izbrana, naj bo resnica še tako prepričevalna, za pridobivanje človeških src je treba žrtvujoče se ljubezeni. Iz Jezusove dejavne ljubezni do človeštva je poteklo njegovo največje dejanje v žrtvi na križu. Ljubezen v žrtvi je človeškemu umu in zlasti srcu mnogo lažje razumljiva kakor še tako modra beseda. Dejanska požrtvovalna ljubezen do bližnjega je najbolj nesebična. In le v nesebičnosti moremo prav služiti božjemu kraljestvu kot apostoli svojega bližnjega.

Žrtvujemo za apostolat Katoliške akcije tisti čas, ki je potreben, da se o apostolatu poučimo, da se udeležujemo redno skupne molitvene ure. Prinesimo žrtev svoje volje, da hočemo vztrajno sodelovati pri apostolskih delih »Molitvene pomoči«. Odrecimo se svojim osebnim ozirom, združimo se z drugimi v skupni molitvi, v žrtvah, v pridobivanju javnega mnenja za božje kraljestvo, potrpiamo s slabostmi bližnjega, imejmo usmiljenje z dušno bedo grešnikov. Zatajimo v sebi obsodbo in stud nad njihovimi grehi, pa jim dajmo čutiti ljubezen do njih dragocene duše. Premagajmo oholo samoljubje, ki ga je Gospod položil farizeju na jezik: »Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje...« (Lk 18, 11.)

Le z žrtvami moremo premagati grešno naravo, zlasti sebičnost. Dokler se nismo v tem vzgojili, ne moremo biti pripravno orodje apostolata. Zatajevanje, žrtvovanje ima veliko poslanstvo v našem dušnem življenju in je pripravljalna šola za apostole Katoliške akcije. Bog je žrtvi dal nalogo, da nas varuje in očisti dušnega zla, greha. Ako z žrtvijo zmagamo nad svojim grehom, bomo imeli moč, da bomo zmagovali tudi nad grehi drugih.

Žrtev, trpljenje, zatajevanje se kajpada upira naši naravi; bolečina, ponižanje, delo na korist drugim ni po godu naši sebičnosti. A prav s takimi žrtvami moremo rasti v Kristusovem kraljestvu. »Kdor koli med vami hoče biti prvi, bodi vaš služabnik.« (Mt 20, 27.)

Greh je pred Bogom največje zlo. Človeški rod je zavoljo greha zadelo nepregledno gorje, ki se ob neprestano ponavljanih grehih strahotno kopiči. In Bog je temu najhujšemu zlu našel zdravilo v neskončni žrtvi Odrešenika — svojega Sina, da poje cerkveni slavo-

spev na veliko soboto: O srečni greh, ki je zaslužil imeti takega Odrešenika! O srečna žrtev, zadoščenje za greh!

Kadar odkrijemo na svojem bližnjem grehe, napake, slabosti, ali se ne zavemo zmagoslavno: zdaj sem ga spoznal, kakšen je; zdaj vem... Toda, ali smo skozi človekove slabosti res pogledali v vse globine njegovega srca, ne da bi odkrili v njih tudi kaj dobrega? Ali tudi v žrtvah gledamo le bridkosti, le trpljenje, le odpoved sebi, ne pa tudi odrešenja od slabega, blagoslova in bogastva za dušo? Bistvo žrtve je v zadoščenju za slabo, v zasluženju za dobro. Zato je v apostolatu nenadomestljiva.

Kdor beži pred žrtvijo, kdor išče le prijetnosti in sreče, je na nevarni poti. Križ je človeku najbolj večji vodnik na poti h Kristusu. Če hoče hoditi za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj.« (Lk 9, 23.) Kako boš apostol Gospodov brez križa ali vsaj brez žrtvovanja? Gospod bi ti dejal: Nisi mene vreden.

Krščanski modroslovec Boetij pravi: »Sreča vara, nesreča vedno prav govori.« Mi bi rekli: Žrtev uči prave modrosti, pravega življenja.

Ne bo tudi pretežko najti prilike za žrtve. Nudi ti jih delo s svojimi težavami, tvoja last-

na oseba z neštetiimi slabostmi, občevarje z ljudmi, ki so ti nasprotni, sovražni, krivični, skrb za tiste, ki jim moraš služiti z ljubeznijo in dobroto, potrpljenje v bolezni, vdanost v božjo previdnost, prenašanje ponižanja, krivic, pomanjkanja, žalosti... Kdo bi naštel vse hudo v tej solzni dolini!

Premagovati hudo v lastnem življenju, potrpeti in nositi križe, ki ti jih nalagajo ljudje ali Bog, zatajevati samega sebe danes in jutri, od dne do dne, je veliko junaško dejanje. In božje kraljestvo potrebuje junaštva za svoj obstanek.

Navzlic nauku o križu in zatajevanju je krščanstvo optimistično (vedro razpoloženo). Naj bo križ trpljenja še tako težak, vsaj sveta vdanost te krepi, da ga moreš nositi. Tudi nauk o žrtvovanju je optimističen, ker vodi k zadoščenju in očiščenju.

Smoter življenja ni uživanje sveta, ampak spolnjevanje volje božje in podobnost z Bogom. Toda koliko ovir je greh nakopičil, da se ta smoter tako težko doseže! Odstranjujemo ovire, to je resnično apostolsko delo. Vsi ljudje smo krivi teh ovir; zavedajmo se svoje krivde in iz te zavesti se dvignimo k plemenitemu žrtvovanju. Božja pomoč za rešitev duš je navezana na naše žrtve, kakor je bilo odrešenje vsega sveta navezano na žrtev Sina božjega.

Prof. Al. Strupič.

V božjem Srcu nas združuj!

*V srcu nósimo žívljenje;
božje milosti zaklad;
a preti nam roj sopragov
in grozi skušnjav prepad.
V borbah vseh Srce pa Tvoje,
Jezus, nam je bramba, up.
Ti kraljuj nad srci vedno,
ugonabljay greha strup.*

*Na družine naše pada
zmot sodobnih temna noč;
nezvestoba uničuje
in odganja srečo proč.
Jezus, Ti kraljuj v družinah,
o, naj bodo Tvoja last!
Ti jih posvečuj in varuj,
da jih ne zaslužnji strast.*

*Narod naš se je stoletja
držal Tebe, Jezus Kralj;
danes v stiski trdno upa,
da ga boš obvaroval.
Tebi če ostati veren,
Tvoji volji trajno zvest.
Nič se treba nam ni bati,
če se damo Ti v posest.*

*Svet je danes razvalina,
krovci iz tisoč ran;
Ti si Rešenik človeštvu
od Očeta z neba dan.
V srcih naših in družinah,
v narodih Ti gospoduj!
Kristus Kralj! V ljubezni svoji
v božjem Srcu nas združuj!*

J. Rohotnikov.

Slaba vest je ura, ki neprestano na naše grehote in hudobije kaže;

je viharo in razdivjano morje, ki vedno rohní; je trnova ograja, ki vsekdar zbada; je nepristranski sodnik.

Kdor ima slabo vest, se trese kakor trepetlika, če sliši le miško škraobljati.

Kar Gospodu Bogu vzameš — ti ukrade satan.

☆

Kaj je posebno tolažljivo v krščanskem nauku o Bogu? Bog je ljubezen. Bog zahteva zvestobo. In pri tem, kar Bog zahteva, največ sam stori, ker nam da moč za zvestobo, nezvestobo pa odpusti.

M. Sailer.

Na očetov klic

6. »Včasih pa tega ni bilo...«

Stražarica je prigrmela naravnost v župnišče. Komaj je voščila »dober dan«, je že odprla zatvornico svoji bojazni, ki jo je takole spravila na dan:

»Tako vam povem, gospod Jožef, če bo šlo tako naprej z vašimi pridigami, bodo vsi naši ljudje ponoreli!«

Mož božji se je nasmehnil. Precej je spoznal, da ženska vidi strah in strahove tam, kjer jih ni.

Nekatere ljudi vsaka, četudi samo namišljena novotarija, spravi iz uma. Pomislimo nazaj na obhajilne dekrete Pija X. Zgodnje prvo sv. obhajilo otrok! Vse je videlo v tem velik nesklad, češ, mali še niso sposobni za to; po prvem sv. obhajilu otroci ne bodo več hoteli hoditi v šolo itd.! In izpeljalo se je Pijevo določilo, otroci pa hodijo kljub temu v šolo. Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo! Pa so se nekateri hudovali: »Saj nismo svetniki, da bi hodili vsak dan k sv. obhajilu.« Seveda niso. Saj svetniki v nebesih tudi ne hodijo vsak dan k sv. obhajilu. Čemu bi pa hodili, ko pa vsak dan Boga gledajo iz obličja v obličje, če vsak dan njegovo lepoto uživajo! In tudi Jezus Kristus ni postavil najsvetejšega Zakramenta za svetnike. Ko so apostoli prvič prejeli sveto obhajilo, so bili še daleč od svetniške časti in slave. Najmanj tako daleč, kakor je danes kdo izmed nas. In Pij X. s svojimi odloki tudi ni gledal v vernikih svojega in našega časa že narejenih svetnikov. Pogostno sv. obhajilo naj nareja iz nas svetnike, bolj ali manj Bogu podobne ljudi. Kakor se pač damo Bogu in njegovi milosti obdelovati. Mizar tudi obla in struži deske, pa se mu ne da vsaka enako lepo obdelati. Naleti na grčo, naleti na raskav les in naredi nekaj iz njega, a ne tega, kar je mislil in kar je hotel...

Te misli so begale gospodu Jožefu po glavi, ko mu je Stražarjeva mati odkrivala svoje skrbi in težave, da bodo vsi ljudje ponoreli in se zmešali vsled njegovih pridig.

»Mati, nič se ne bojte, ne bo tako hudo. Kar vsi bomo pametni ostali, pa namestnika Kristusovega bomo lepo pridno poslušali. Saj vemo, da nam gotovo vse dobro želi.«

»Že. Ampak to je: včasih vsega tega ni bilo, pa so bili ljudje prav tako dobri.«

»Mati, tako je: drugačni časi — drugačne potrebe. Drugače so naši ljudje živeli ob času turških vojsk. In za tiste čase so živeli kar dobro. V Boga so zaupali, vero in materinski jezik so branili in vse to nam ohranili. Ali mi verjamete, da bi ti ljudje danes vse drugače

branili našo vero in naš jezik, kakor so to delali v tistih dneh?«

»Ne vem, kaj bi rekli ti ljudje, če bi danes vstali iz svojih grobov? Saj bi sedanjega sveta nič več ne poznali.«

»Papeža bi poslušali, kakor so ga takrat, pa bi kar prav ravnali. Takrat jih je sv. oče pozival na boj zoper Mohamedane, danes bi jih klical na boj zoper poganstvo naših dni. Oni bi ga poslušali in bi ne presojali vsake njegove besede, kakor jo mnogi presojujejo danes. Presojajo jo, ker hočejo več vedeti in znati kakor papež sam.«

»Veste, gospod, čudno se nam vendarle dozdeva: Včasih je bilo tako dobro in prav, zakaj mora biti danes drugače?«

»Vedno imate tisti 'včasih' na jeziku. Včasih so hodili peš k Mariji Pomačaj, danes se vozijo z vlakom in z avtom.«

»Prav imate, gospod! Pa prav te novotarije nam prinašajo slabe in hude čase.«

Novotarije! Čudni so nekateri ljudje. V vsakem napredu hočejo videti vir vsega hudega, le sami v sebi nočejo najti korenine, ki iz nje izvira reka nesreče za vse človeštvo. Reka človeškega napuha in ošabnosti, ki se upira Bogu in poplavlja s svojo zmedo vso zemljo.

»Ne zamerite mi« — pravi duhovni gospod — »če nisem z vami enih misli. Mi gledamo zabredlo človeštvo in ga obsojamo; da bi pa s prstom ganili in ga skušali dvigniti, to se pa nam ne zdi potrebno. Oče in voditelj vsega sveta h Kristusu pa hoče, da postanemo vsi kakor apostoli, sodelavci Kristusovi.«

»Ali ni Kristus svoje Cerkve prav zadnje čase popolnoma zapustil? Apostolom je obetal, da bo z njimi vse dni do konca sveta. Kje pa je zdaj tista njegova obljuba!«

Stražarica se je te misli skoraj gotovo navzela od tistih, ki bi radi naprtili vse delo za obrambo, za varstvo in za obstoj sv. Cerkve Kristusu samemu. Sami bi pa stali ob strani in bi niti z mezincem ne hoteli ganiti. Tako bi radi delali, kakor jih velika večina dela in ravna ob kaki večji nesreči.

Plat zvona začne biti, gasilski rog se oglasi in naznanja ogenj. Vse se zgane; kje gori! Nekateri tečejo z vso vnetostjo — gledat — in samo gledat... Gledajo, kaj delajo drugi, narejajo morebiti zraven svoje plitve opazke, opazujejo domače, kako se vedejo, ali zadosti jokajo, ali so brez glave in ne vedo, kaj delajo, gasilce presojujejo, sploh iščejo samo svojega užitka in svoje zabave. Drugi prihajajo in jokajo in kličejo na pomoč Boga samega in Marijo in sv. Florijana, pomilujejo

uboge pogorelce in zatrjujejo, kako se jim smilijo: in to je vse njih delo in vsa pomoč. Prihite pa še novi k ognju in ti se ne pomišljajo, ampak primejo za delo, pomagajo, rešujejo, odnašajo opravo iz gorečih poslopij, izpuščajo živino iz hlevov, pridružujejo se gasilcem in nikakor ne marajo biti zgolj za napotje pri nesreči. Pa tudi pozneje radi pomagajo ponесrečencem, dokler se iz razvalin spet ne dvigne nova stavba. — Zbadljivo opazko Stražarice je duhovni gospod takole zavrnil:

»Žena, ne delajte Kristusu krivice. Vi in še mnogo drugih bi radi Kristusu naložili vse delo za sv. katoliško Cerkev in njen obstoj, vi bi pa stali lepo mirno ob strani in bi ničesar ne storili. Samo Kristusa bi presojali in se nad njim hudovali, zakaj nas ne varuje, zakaj nas ne brani in zakaj nam ne pomaga!«

Stražarica je molčala. Svojo krivdo priznati je vedno in vsakemu težko. Mi bi na njenem mestu tudi ne ravnali dosti drugače. Duhovni oče pa je nadaljeval s svojim pokom. Navadni ljudje bi rekli, da jo je kregal in da se je jezil nad njo in še to in ono bi govorili. Mi pa, ki hočemo povedati samo resnico, bomo pa rekli, da jo je skušal spraviti na pravo pot. To ji je hotel dopovedati, da smo mi vsi dolžni s Kristusom sodelovati in da je le našemu delu, ki ga vršimo skupno z njim, zagotovil svojo pomoč.

»Vidite, mati, vedno in v vseh časih je bilo, da so morali verniki s svojo Cerkvijo živeti in sodelovati in nikdar ni bilo prav, če so se vdali tej misli, naj le papež in škofje z Bogom vred vodijo in vladajo njegovo Cer-

kev. Jaz sem z vami vse dni do konca sveta. Z vami, a ne brez vas! Učite, krščujte vse narode. Kdor veruje, bo zveličan; kdor se pa vere ne drži in misli, da je že zadosti, če je le krščen, ne bo Bog z njim. — Tako je, vidite, vi ovčica moje črede. Vsi moramo vsak v svojem stanu in poklicu delati za svoj lastni blagor in za blagor sv. Cerkve. Drugače jaz, drugače očetje in matere in spet drugače vaši otroci. Vsi na delo, gledalcev in zaspancev ne potrebujemo.«

»Ne morem vam priti do konca, že vidim,« je pripomnila Stražarica k pojasnilom dušnega pastirja. Če bi bila trmasta in častilakomna, bi bila seveda zamerila človeku, ki ji dobro hoče; ker je pa ta svetovna duševna bolezen še ni popolnoma dobila v svoje roke, je pa samo previdno molčala.

»Torej mati, prijatelja bova ostala in vsak po svoje bova nadalje Kristusovo kraljestvo zidala, dokler naju ne bo Bog odpoklical in drugih, morebiti boljših postavil na najino mesto.«

Obljubila je.

»Zdaj pa takoj na delo! In za danes z Bogom!«

Odšla je. In z njo je šla misel za novo, doslej ji res morebiti po lastni krivdi in zaspčnosti nepoznano delo, ki je bilo pa znano že apostolskim časom, delo, ki so ga izvrševali že naši predniki. Čuvaj na Petrovem stolu kliče vsemu svetu: Na delo katoliško skupno s svojimi škofi in duhovniki!

Po dolgih letih oklevanja in pomišljanja ali bi, ali ne bi, se je delo začelo... In ljudem se pamet ni zmešala. J. Langerholz.

Svetogorski Materi za jubilej

*Vse svoje življenje
od danes naprej
Ti — Mati — darujem
za Tvoj jubilej.*

*Vse zvezde na nebu
naj Tebi bleste,
vse luči na zemlji
naj Zate gore.*

*Vsi ptički v dobravah
naj Tebi pojo,
in rožice lepe
naj Zate cveto.*

*Vse duše nedolžne
naj Tebe časte,
vsa srca pobožna
naj Tebe slave.*

Iva Tušar.

Življenje s Kristusom skrito v Bogu

(Ob 50letnici karmeličanskega samostana na Selu, Ljubljana-Moste.)

Naš narod je spoznal karmeličanke prav za prav šele po s v. Mali Tereziji. Njene podobe in njeni kipi so se v dobrih desetih letih tako razširili med ljudstvom, da je men-

da ni slovenske družine, ki bi ne poznala, častila in se priporočala mladi karmeličanski svetnici. Da je tudi v naši Sloveniji karmeličanski samostan, da bo 12. junija preteklo

že 50 let, odkar so se karmeličanke naselile med nami, pa ni še splošno znano.

12. junija 1889, leta so prišle prve zastopnice tega reda v Ljubljano in se nastanile za Ljubljano na Selu, kjer so dobile skromen domek. Poklical jih je tedanji ljubljanski knezoškof dr. Jakob Missia, ki je srčno želel, da bi dobil v svojo škofijo kontemplativni (bogomiselni) red, to je red, ki je glavno njegovo opravilo molitev. Zelo slovesno so jih sprejeli. Iz Graza jih je spremljal tedanji sekauski škof dr. Zwerger. Na ljubljanskem kolodvoru pa jih je pričakoval tedanji škof dr. Missia. Na Selu jih je pozdravil ves ljubljanski stolni kapitelj in šentpetrski župnik, ker je Selo tedaj spadalo v župnijo svetega Petra.

Potem so se za prvimi karmeličankami zaprla samostanska vrata in polagoma so pričele z urejenim redovnim življenjem. Ali naj povem, kaj karmeličanke delajo, s čim se pečajo? Njih poglavitno opravilo je — kakor rečeno — molitev, ustna in premišljevalna molitev. Zgodaj zjutraj jih dobiš v koru, klečeče pred tabernakljem in zatopljene v molitev. In pozno zvečer še vedno odmeva pred tabernakljem polglasna molitev, ko opravljajo jutranjice in hvalnice za prihodnji dan. Neredko pa tudi celo noč prekleče pred tabernakljem, tako pred prvimi petki in ob nekatere drugih posebnih prilikah. Kadar preté domovini velike nesreče, kadar se odločajo za božjo Cerkev važne stvari, se naši nadpastirji od škofa Missia naprej radi obračajo na Selo s prošnjo za molitev.

Kontemplativni redovi imajo tako urejeno, da se molitev vrsti vso noč. Prvi del noči so zbrane v molitvi karmeličanke. Preden gredo te k počitku, so se že zbrali kartuzijani (pri nas v Pleterjah), da povzamejo božje češčenje. In ko ti še niso skončali, so že pričeli s hvalnicami trapisti (pri nas v Rajhenburgu), tako da tudi ponoči neprenehoma odmeva po zemlji hvalna pesem Gospodu.

Karmeličanski red je spokorni red. One, ki prejmejo od Boga milost poklica, ostanejo vse življenje v onem samostanu, kamor so vstopile. Nikoli ne prestopijo samostanskega praga; veže jih tako imenovana papeška klavzura. To se pravi: Samo z dovoljenjem svete stolice smejo v izrednih primerih iti iz samostana. Za marsikatero je to ve-

lika odpoved in žrtev. Ni čudno, da se je tudi sv. Terezija Det. J. trgalo srce, ko se je ob vstopu poslavljala od svojega očeta in ko so se za njo zaklepala samostanska vrata.

Ves način karmeličanskega življenja je sila skromen. Hrana zelo preprosta, mesa nikoli ne uživajo razen s posebnim dovoljenjem v bolezni. Dvakrat na dan, če niso zadržane, pridejo ob lepem vremenu za kratko uro na samostanski vrt, da se telo in duh vsaj nekoliko odpočije, da morejo spet nadaljevati s pobožnimi vajami.

Število redovnic je omejeno. Že sv. Terezija je določila, da samostanska družina ne sme šteti več ko 21 sester (18 kornih in tri laiike). Ako bi se jih priglasilo več, bi morale misliti na nov samostan. V isti samostan pa jih več ko 21 ne smejo sprejeti. Zato morajo nekatere kandidatnje dolgo čakati, preden se jim odpro samostanska vrata. Šele tedaj, ako se kako mesto s smrtjo ali kako drugače izprazni, dobi kandidatka povabilo, da vstopi.

Tudi iz našega slovenskega Karmela je odšlo v večnost že nekaj prav svetniških duš. (Več o tem piše knjižica: Karmelski spomini, ki je pravkar izšla.) Zato ni čuda, da imajo ljudje, ki jih poznajo, do njih veliko zaupanje. Dan za dnem prihajajo v samostansko tihoto pismene in ustne prošnje za molitev v najrazličnejših dušnih in telesnih težavah. Ljudje se zaupno obračajo na skrite redovnice ter jim razkrivajo svoje bridkosti, ker vedó, da mnogo molijo, in da je vse, kar povedó, za vselej pokopano in skrito. Z miloščino, ki jo ob takih prilikah dobivajo, se redovnice ponajveč preživljajo.

Velik blagoslov je karmeličanski samostan za naš narod. Lahko smo Bogu hvaležni, da jih je Previdnost božja poklicala prav v našo Slovenijo, da sredi med nami molijo in zadoščajo Bogu. Posebno veliko molijo za duhovnike, saj je od njih življenja in delovanja v veliki meri odvisna rešitev duš. Mnogo milosti in blagoslova so že izprosile te skromne, tihe redovnice posameznim vernikom in tudi vsemu narodu. Nekateri za to vedó, drugi ne. Naj bi jim za 50letni jubilej izprosila Karmelska Mati božja milost stovitnosti, da bodo onim, ki pridejo za njimi, izročile pravega Terezijinega duha: velike ljubezni do Boga, duha odpovedi, tihega žrtvovanja in goreče apostolske molitve.

Dr. Ciril Potočnik.

Utrinki

Dostikrat ne ostane Bogu nobena druga vez, ki bi nas z njo nase pritegnil, kot trpljenje; zato je pa tega toliko na zemlji.

»Sleherna tuja beseda, ki jo uporabljaš, zlasti pred tujcem, je lopata prsti, ki jo tujec grebe za naš narodni grob.«

Eucharistična ljubezen

*Eucharistična Ljubezen
bo stopila
v naših logov cvetni raj;
čudovito darežljiva
posvetila
bo z obiskom gozd in gaj.*

*Z valujoče žitne njive
bo dehtela
eucharistična skrinost;
v cvet odeta vrtna leha
spev bo pela,
vsa pogreznjena v sladkost.*

*Eucharistična Ljubezen,
vsa goreča,
šla bo mimo naših hiš,
bo potrkala na okna:
»Vere sveča,
ali tukaj še goriš?«*

*Bo vprašala s prošnjo vdano
nagelj rdeči,
bujnosčni rožmarin:
»Ali še žari za vama
v hišni sreči
svetih čednosti spomin?«*

*Eucharistična Ljubezen
tebi, meni
bo pogledala v oči,
ali še v globinah duše,
v misli eni
Jezus, večni Kralj živi?*

M. Elizabeta.

V večnost - pa takóle! V zakon - pa takóle!

Ni temu še tako dolgo, ko so ljudje ponekod pripisovali križpotom neki poseben, usoden in skrivnosten pomen. Ob križpotih so včasih — prosim lepo! goreli in cveteli zakladi, so se shajali škrti, so čakali kaki drugi grozanski strahovi na človeka, ki so ga hoteli oplašiti ali mu kaj škodovati, sploh: križpota so si rade izbirale neke sovražne moči z onega sveta, ki so bile »polne hudega«, kakor pravi narodna pesem. Ko so naši poganski pradedje sprejeli krščanstvo, so pa prav na križpota radi stavili križe s Križanim — ali v znamenje, da je On premagal vse vražje moči, ali pa zato, da bi Križani govorili: »Glejte, da uberete edino pravo življenjsko pot, pot po mojih naukih in smeréh.«

1. Najvažnejši križpot pa je — smrtna ura. Ob tej uri se cepi naša pot na troje: ena pot drži naravnost v peklenski prepad, druga v kraj očiščevanja, v vice, tretja pa se vzpenja gori proti sv. nebesom. In ob tem križpotu stoji sodni stol božji in na njem je večni Sodnik, ki odkáže vsakemu kod in kam mora iti, takoj ko je izrekel nad njim svojo pravično sodbo. Vsak, ki se mu izteče ura življenja, bi jo gotovo najrajši ubral po nebeški poti. Ali koliko jih je, ki jih božja pravica zavrne na tisto, ki pelje proti večnemu breznu!

Bleiweissove »Novice« iz l. 1848 pišejo, da so v Ljubljani prvi večer, ko se je tega leta

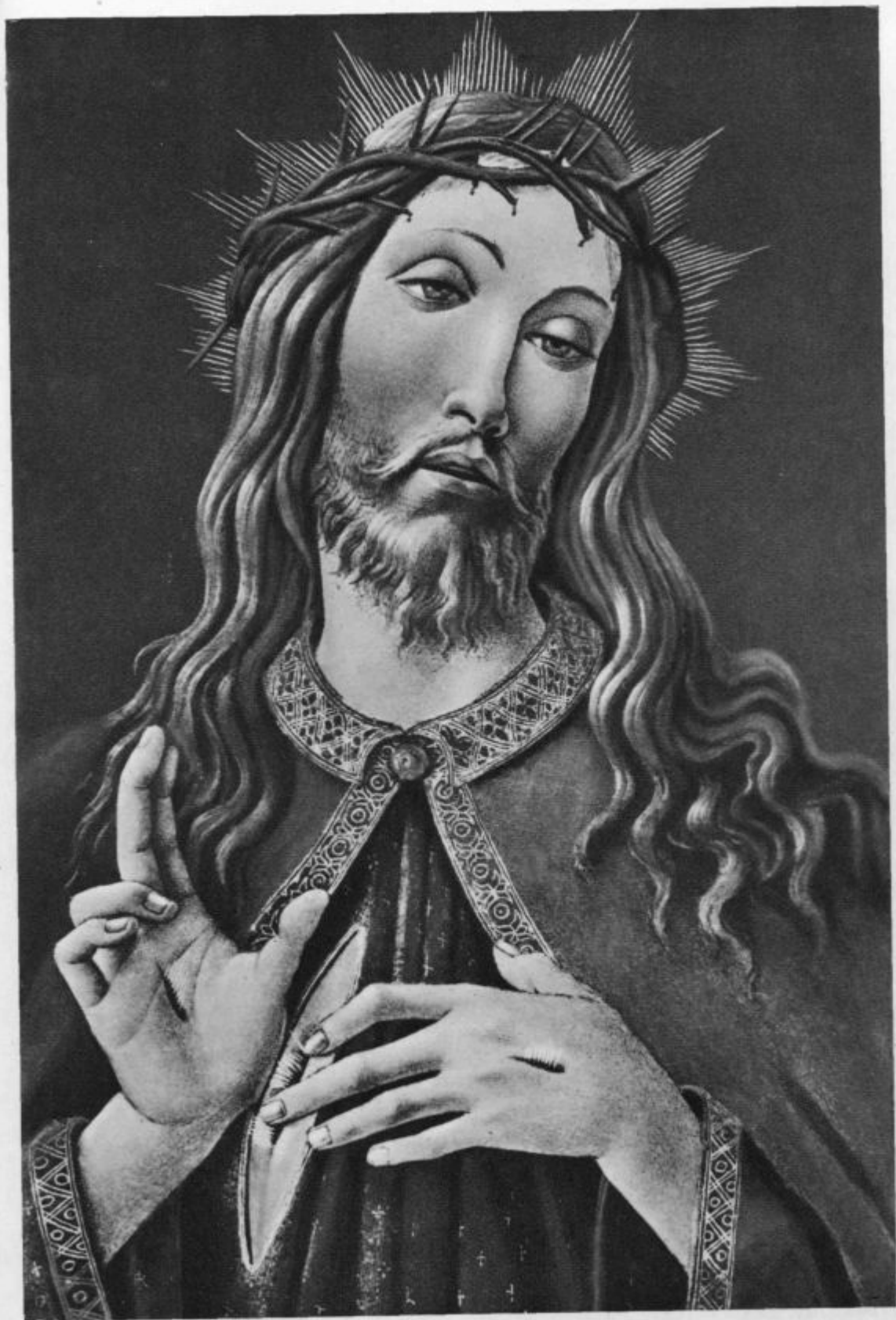
raznesla vesela novica o dovoljeni svobodni konstituciji (ustavi), »nekteri smerkavci in odrašeni divjaki po mestu razsajali, pobijali okna in lomili vrata«. Sredi teh »razbojnikov« pa da je neki pamenten in pošten kmet zaklical razsajalcem pred hišo mestne gosposke: »Ali ste norci ali živina, da se na ta veseli dan maščujete nad nedolžnimi okni?« Saj tele dve srčkani imeni niso prav nič za naša občutljiva ušesa; ali takim, ki derejo po življenjski poti naravnost v žrelo večnega brezdnega pa že smemo po vsej pravici zaklicati: »Ali ste norci ali živina?« Ta klic velja vsem »levičarjem«, ki bodo stali kdaj pri božji sodbi na levi strani med kozli. Da pa ne bomo preneotesani, pa zakličimo danes za spoznanje mileje neki posebni vrsti mladih ljudi:

V večnost — pa takóle!

Katerih mladih ljudi? Poslušaj!

Pred leti je bilo brati v časopisih, da je nedaleč od Ljubljane skočila v Ljubljano mlada nezakonska mati s svojim nezakonskim otrokom in je oboje utonilo. Ko je to zvedel zapeljivec te nesrečnice, je vzel vojaško puško in se ustrelil.

In zopet pred leti sta v Kamniških planinah strmoglavila čez steno v prepad in se ubila fant in dekle, ki sta že nekaj časa živela skupaj, pa brez zakona, vlačugarsko, po cigansko, torej v smrtnih grehah. Po nesreči,

Odrešenik

„Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli“. (Cah 12, 10.)

*Notranjščina karmeličanske cerkve sv. Jožefa
na Selu pri Ljubljani*

ne s samomorom, sta bila takoj mrtva in stopila pred sodni stol božji, kjer se odločuje usoda za vso večnost in kjer neskončno sveti in pravični Bog kaznuje neobžalovani smrtni greh z večno mrtvijo v večnem ognju.

Ni še dve leti, da sta blizu Ljubljane nekje fant in dekle zavoljo »nesrečne ljubezni« prišla s samomorilnim namenom za električno žico, po kateri se je pretakal močan električni tok, in sta bila pri priči mrtva.

Nedavno je bilo brati, da je fant ustrelil do mrtvega dekleta, ki jo je prej zapeljal v grdo življenje in ki je tako stopilo nenadoma pred Stvarnika vesoljstva in človeškega rodu, ki je zapisal vsakemu človeku v srce in v knjige Sv. pisma: »Ne prešuštvuj! Ne nečistuj!«

Pa kaj naj še pripovedujem o takih primerih? Saj ga skoraj že ni tedna, da bi časopisi ne poročali, kako stopajo takile norci po nečistem življenju nenadoma pred večnega Sodnika, ali s samomorom ali drugače z nasilno smrtjo, ubiti ali umorjeni.

2. Razen križpota na koncu življenja je pa še drug važen križpot sredi življenja in ta je — da takoj povem — zakon. Tudi ob tem križpotu se pot cepi: ali v srečo ali v nesrečo. Pa vam spet derejo prenekateri mladi ljudje v zakon tako, da veljajo tudi njim častna naslova tistega »pametniga in pošteniga« kmeta izza l. 1848. Pravijo, da je zakon kakor loterija: če zadeneš, zadeneš, če pa ne, je pa križ. Da, pa še kakšen! — eden najtežjih, kar jih morejo

nositi človeške rame! Če kdaj ne, ne smeš staviti v muhasto loterijo življenja tedaj, ko se ženiš ali možiš. Če kdaj v življenju, ti morata obdržati pamet in volja vso oblast nad čustvi srca tedaj, ko tebe, fant, vleče srce k bližjemu znanju s tem ali onim dekletom; ko tebe, dekle, nagiblje čustvo ljubezni k takemu znanju. Saj so v gori omenjenih primerih tile mladi ljudje, ki so v tako strahotnem dušnem stanju stopili nenadoma pred Sodnika, imeli najbrž namen se poročiti. Zato zakličem v drugo:

V z á k o n — p a t a k o l e !

Vprašaj: »Kako?« — Takole, da se toliko mladih ljudi pripravlja na zakon z nečistim življenjem v predzakonski dobi s kršitvijo večne božje — čuj, božje, ne kake človeške zapovedi: »Ne nečistuj!« Tale božja zapoved — bolj na široko povedano — ukazuje: »Do poročenega oltarja moraš ohraniti nedotaknjeno in neoskrunjeno popolno čistost srca in telesa. Zato se skrbno varuj vsake priložnosti in nevarnosti, da se ti ne osuje lilija srca, da ti nobeno

nečisto dejanje kot umazan pujs ne pogazi v blato tega rajskega dušnega krasu tvojih mladih let.«

Saj pošteno znanje pred zakonom mora biti, kakor bomo povedali v prihodnji »Bogoljubovi« številki, nikdar pa ne vlačgarskega, ciganskega znanja! In kdaj je znanje tako?

Takrat, kadar postane znanje bližnja priložnost za smrtne grehe. In kdaj je to? Za znanje pred zakonom — (seveda, če se mislita res poročiti: samo ljubimkanje brez tega resnega in poštenega namena je že samo po sebi proti vesti, proti božji volji in zapovedi) — za znanje pred zakonom torej velja pravilo: Kar si imata povedati ali vpričo staršev ali kakega drugega poštenega človeka, ali pa, če se hočeta sama kaj pomeniti, samo ob belem dnevu in na krajih, kjer vaju tudi drugi lahko vidijo, dasi jim ni treba slišati, kaj se menita. Nikdar pa ne čisto samá, ne o belem dnevu na skritih ali samotnih krajih, zlasti pa ne ponoči ali v mraku. Posebno ne samá in brez nadzorstva na veselice in ples, ki se vlečejo v noč: razigranost od plesa, zaužiti alkohol in samotna ponočna hoja proti domu so tedaj vajini najnevarnejši sovražniki. Vsaki drugačni skrivni sestanki so nevarni. Včasih se spočetka taka nevarnost še ne kaže, zlasti ne med nepokvarjenimi. Ali medsebojna zaupnost, če se taki sestanki nadaljujejo, postane vedno večja; čustvo ljubezni postane močnejše in tako so, zlasti če je to znanje dolgo-

Sv. Vera

(Slika v ljubljanski stolnici)

trajnejše, zelo majhni odstotki tistih, ki bi v takih prilikah ostali poštene. Včasih pa, če so taki mladi ljudje zelo nagnjeni k pohotnosti, se pa začne ogabno življenje tudi takoj v začetku.

»Zakaj pa tako strogo?« — Prvič: jasna in čisto določna večna božja postava je, da mora ostati človek v vsej predzakonski dobi popolnoma čist. Tu ne pomaga noben izgovor: Bog, vsemogočni in neskončno modri vladar, neskončno sveti zakonodajalec človeškega rodu, je zapovedal, pa je. — Drugič: Bog nas opominja v Sv. pismu (Sir 3, 27): »Kdor ljubi nevarnost, pogine v njej.« — To je jasno, ali ne? — Tretjič — je pa Kristus nekoč takole povedal: »Ako te tvoje desno oko pohujšuje, ga izderi in vrzi od sebe; zakaj bolje je zate, da je izgubljen eden tvojih udov, kakor da bi bilo vse telo vrženo v pekel. In ako te tvoja desna roka pohujšuje, jo odsekaj in vrzi od sebe; zakaj bolje je zate, da je izgubljen eden tvojih udov, kakor da bi bilo vse telo vrženo v pekel.« (Mt 5, 29—30.)

Ali slišiš? Kristus je sama dobrota. Ko pa govori o bližnji priložnosti (in še o pohujšanju in o tistem mlinskem kamnu in o globočini morjá), je pa njegova beseda stroga in odločna. Zakaj? Zato, ker dobro vé, da je človek v bližnji priložnosti samo kup slabosti. — Nekoč sem slišal nekega pridigarja takole pripovedovati: Sveti Anton Padovanski je nekdanj izganjal hudiča. Preden je pa hudi duh zapustil obsedenca, mu

je sv. Anton zapovedal v Kristusovem imenu, da mora po resnici povedati, katerih pridig se on (hudi duh) najbolj boji. Satan je odgovoril: »Tistih o bližnji priložnosti.« Nisem slišal sv. Antona, tudi bral nisem tega — dasi to ne bi bilo prav nič nemogočega v nizu tolikih čudežnih dogodkov njegovega življenja — čisto res pa je: Hudoba vé dobro, da so ljudje toliko časa njegovi, dokler nočejo zapustiti bližnje priložnosti; da mu pa takoj odklenka, kakor hitro se kdo odločno odtrga od bližnje priložnosti. Če velja to nasplošno o vsakem grehu, pa velja najbolj o priložnosti za nečiste grehe.

Oče in mati, za božjo voljo, nikarta govoriti: »Saj sta oba (fant in dekle) pametna, saj je naša še v Marijini družbi.« Ne govori, fant, ne ti, dekle: »Saj nič hudega ne mislim.« O ti otročja pamet in nespamet, ti! Povej: ali je bil sv. Peter pri zadnji večerji pameten in pošten? Iz rok samega Jezusa je prejel prvo sv. obhajilo, za mašnika je bil postavljen, poslušal je prelepi in tako ganljivi govor Jezusov, s katerim se je poslavljaj od svojih apostolov, in z najbolj poštenim srcem se je rotill: »Če se bodo vsi pohujšali nad teboj, se jaz nikdar ne bom ... Tudi če bi bilo treba umreti s teboj, te ne bom zatajil.« (Mt 26, 33—35). In kaj je naredil nekaj ur pozneje? Šel je v bližnjo priložnost med nasprotnike Jezusove, in tu se je zaklinjal in rotill, da »tega človeka« ne pozna. Ali misliš, da boš ti močnejši od sv. Petra? Pomni dobro: bližnja priložnost ima v sebi neko satansko,

Jezus obudi Jajrovo hčer. (Lk 8, 40-56.)

neko peklensko moč. Neprevidnemu človeku in takemu, ki verjame rajši sebi kakor še tako izkušenemu svetovalcu, se v priložnosti za nečisti greh kar zavrti v glavi, kakor muhi nad vrelim močnikom, in pade, pa če je imel prej še tako dobro in trdno voljo.

Pa ti pride izpod dolgih ženskih kit ali kratkih pristrizanih las takale modrost: »Kaj pa morem za to, če me ima pa rad in če pravi, da me bo vzel!« — Na, pa jo imaš! Veš, kaj? Če je njegova obljuba in namera res poštena, da te hoče vzeti, se ti ob sami taki obljubi še ne smejo prismočiti možgani. Mirno mu odgovori: »Prav, jaz sem zadovoljna. Toliko ti pa rečem: najprej stopi pred moje starše in jim povej, kako in kaj. In kadar mi imaš kaj povedati, pridi k nam v hišo, pa se bomo pogovarjali vpričo staršev in drugih domačih. Drugače pa kvečemu ob belem dnevu in na krajih, kjer naju bodo mogli tudi drugi videti, drugače pa nikdar in nikoli.« — »Oh, potlej me pa ne bo hotel!« — In če te zato neče, če se zato obrne in gre, ker hočeš postati na svak način pred zakonom poštena, pa padi na kolena in zahvali Boga do komolca, da te je rešil takega bodočega moža: saj je prav to, da se je ob tej tvoji pošteni besedi obrnil in šel, najočitnejše znamenje, da ni imel nobenih poštenih namenov s teboj. Če bo pa fant s to tvojo besedo zadovoljen in bo nanjo pristal, te bo cenil tem višje; medsebojno spoštovanje pa je ena najpotrebnejših stvari za srečen zakon.

In ti, fant, saj vendar nisi tako podel in umazan, da ti bo za ženo dobra samo taka, ki je že vsa pokvarjena in nepoštena! Saj vendar nisi tak, da ti bi teknila samo taka hrana, ki je že napol črviva, plésniva in ima že dušéč duh po gnilobi! Samo cigani jedó kako krepino.

In ne samo grdobija in greh — če je greh tudi odpuščen — koliko časnih kazni je treba zanj še trpeti! Kaj, če bi takóle kak teden pred vajino poroko stopil pred vaju kak imeniten, bogat gospod, pa bi vama govoril: »Ponudim vama čisto novo hišo, krasno vilo, ki naj bo popolnoma vajina — kako bi se vama odprle oči in bi se mu hitela zahvaljevati! — oni bi pa nadaljeval in rekel: »Počakajta, še nisem vsega povedal: hišo vama podarim popolnoma v last, ali vedeti morata, da je v temelje nasuto vse polno dinamita.« Ali ne bosta take ponudbe z grozo odklonila? Saj se morata bati, da bo kakega dne ta hiša zletela v zrak in da bosta oba raztrgana in razmesarjena ležala pod razvalinami.

Porečeš: »Čudna prispodoba!« Res, pa žal tako resnična! Sreče si želita... Prav! Toda če sta pametna in predvsem kristjana, povejta mi: kako si moreta upati sreče, če sta pa v temelj svojega zakona nametala toliko dinamita — greha? Graditi hočeš hišo svoje sreče, božja beseda pa pravi: »Ako

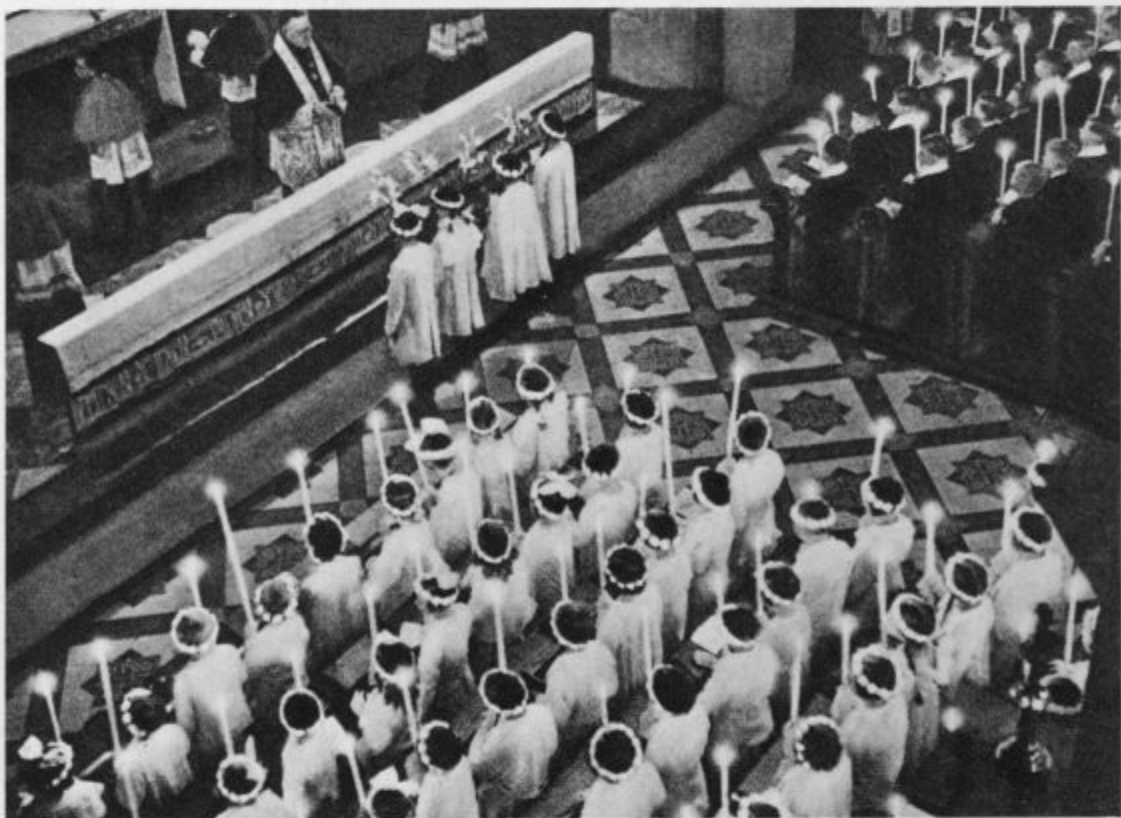
Gospod ne zida hiše, delajo zastonj, ki jo zidajo.« In naš Slomšek pravi v istem duhu: »Prazno je delo — brez sreče z nebes.«

In da bosta o tem še bolj prepričana, poslušajta, kako govori Kristus, ki je postavil zakrament sv. zakona: »Vsak torej, kdor posluša te moje besede in jih spoľnuje, bo podoben pametnemu možu, kateri si je hišo postavil na skalo. In ulila se je ploha in pridrli so nalivi in privršali vetrovi ter se zagnali v ono hišo: in ni padla; zakaj imela je temelj na skali. Vsak pa, kdor posluša te moje besede in jih ne spoľnuje, bo podoben

nespametnemu možu, kateri si je hišo postavil na pesek. In ulila se je ploha in pridrli so nalivi in privršali so vetrovi ter butnili v ono hišo: in padla je in njena podrtija je bila velika.« (Mt 7, 24—27.) Ali na dinamit ali na pesek — razvaline so razvaline!

Vse ti torej kliče, pamet, vest, Bog, želitev neskončnega Boga z zločinom smrtnega greha, kazni božje, razvaline zakonske sreče: Če se misliš poročiti, pripravljaj se na zakon z vsestransko krščanskim in posebno s čistim življenjem v predzakonski dobi.

Dr. Anton Zdešar C. M.

Prvo sveto obhajilo

Dve služkinji

(Jan Plestenjak. — Dalje.)

V.

Mali zemljaki za silo shajajo, če ni uim in nesreč ne na polju ne pri živini ne pri hiši, in pa če se pridno gibljejo pri delu domače roke. Ko je ono leto Domačejkarjevo polje in vrtove polomastilo ledeno zrnje, se je priplazila beda v družino in dom. Najhujše je, kjer ni ne prihrankov ne upanja na ugodno posojilo, pa se začne oglašati boben, ali če jame gospodar v stiski samovoljno robkati pri po-

sestvu, gozdu, pri njivah in senožetih. Ko grunt začne krvaveti, je joj zlasti za družino, ki se zaveda take usodne, prisiljene oddaje. Tako bolešno je odjeknilo tudi v družini Domačejkarjevi, ko je bilo treba odprodati nekaj débel, da je bilo na ta način mogoče preskrbeti vsaj nujnih živil za dolgo zimsko dobo.

Vsled tega se je v Domačejkarjev dom ugneznil dušehi molk. Gospodinja se je vsa zaskrbljena motala pred ognjiščem, gospodar

pa, zatopljen v povodenj skrbi, ni vedel prijeti za pravo delo. Francka je šivala, pa se je vsakih pet minut zbudla. Tone, Janez in Franca so skladali drva in panjače in niso mogli do besede.

»Nisem zaslužil takega življenja,« je nenadoma butilo iz Domačejkarja. »Žagar se ogiblje cerkve, k spovedi ne hodi in o duhovnih govori tako, kakor ne gre, pa ima le srečo. Kar pomnim, mu še ni toča pobila in za kar prime, se mu spremeni v zlato.« Ko se je mož v te misli le preveč zaglodal, se je zdrznil. »V božje naredbe se vtikam!« ga je zbudilo. »Božja volja se zgódi!« je popravil in se ozrl po svojih sinovih, če niso morda opazili njegove zagrenjenosti.

Iz zadrege ga je rešil nenaden obisk.

»Dóber dan, Domačejkar!« ga je ogovoril Somrakov pisar, ki je prišel za nekaj dni na oddih k svojemu bogatemu očetu, skopuhu, kakršnega vsi hribi prav do meje niso zmogli. Sina Andreja je svoječasno namenil za gospoda in poslal v mestne šole. Andreju pa učenje ni šlo od rok. Oče se je tolažil, češ, bo že kako; šole niso igrača. Pa se je založil z denarjem in šel v mesto. Sina je največkrat našel v veseli družbi.

C. kanonik J. J. Oman, župnik slovenske župnije v Clevelandu

»Vse me že boli od učenja, toliko ga je. Morali smo malo na zrak,« se je opravičeval sin.

»Blagor tebi, ko imaš takega očeta. Tako bi bil ponosen nanj, da bi od veselja vriskal,« se je slinil že starejši dijak, ki je iz previdnosti in zaradi temeljitosti vsak razred ponavljal.

»Pa tako skrben in dober. Lahko je Andreju študirati,« je zabelil drugi.

»No, no, le preveč hvale ne!« se je muzal stari Somrak ter bahavo naročil pijače.

Andrej je zaključil z nižjo gimnazijo.

»Spakedralo se mu je!« so namigavali bajtarji in polugruntarji.

»Šola ni šala, tako ti povem!« se je ustil svojim sosedom Somrak.

»Ne bo kruha lačen, pogača se mu bo smejala na mizi!« se je trkal po prsih.

No in Andrej je postal v mestu pisar, vsako leto se pa prišel pokazat v gosposki suknji.

To leto se je nekaj zakasnil. »Dela čez glavo!« je brundal zanosito, kot bi bila od njega odvisna vsa gosposka, ki ji je služil.

»Bog daj!« je odzdravil Domačejkar in se silil, kakor človek, ki ve, kako je s tako gosposčino.

»Kako? Kako?« je momljaj Andrej, si popravljal klobuk in na mezincu vrtel prstan.

»Tako ti povem, tako slabo pa še nikoli!« je izkolcal Domačejkar.

»Se bo že kako prevrnilo!« je zlogoval Andrej.

»V hišo malo stopi!« ga je povabil Domačejkar in Andrej se ni kar nič obotavljal.

Francka ga je nekam hladno pozdravila, gospodinja pa si je obrisala prej roke in mu segla v gosposko desnico.

»O, Francka je pa že kar cela gospodična. Škoda te je za hribe,« se je slinil Andrej. Francki pa misel, da bi pustila hribe, ni bila več tako odvrtna... »Domačim boš lahko pomagala,« jo je prevzelo in zveselila se je, da je Andrej to zinil. Hotela mu je že zastaviti vprašanje, pa se je zbala. Morda bi mu še prav ne bilo.

»Rasejo, rasejo!« je pristavil Domačejkar, gospodinja pa mu je pritrjevala.

»Imaš vsaj same domače močil!« je menil Andrej.

»Preveč jih je za tako strgano domačijo!« je ušlo Domačejkarju.

»Da so le zdravi, kruh se za pridnega in poštenega lahko dobi,« je razsodil Andrej in Domačejkarju je kar dobro delo. V teh besedah je zajel nekaj pohvale in priznanja.

»Mislil sem že na to!« je rekel samoza-vestno, kot bi bil že zdavnaj zasnoval načrt, kam bo s Tonetom, Janezom, zlasti pa s Francko.

»Najlaže bi se še za Francko dobilo kaj primerne. Še najbolj iščejo takih zdravih in nepokvarjenih deklet,« je mencial Andrej, in Francka ga je celo ne- kam hvaležno, a boječe pogledala.

»Pa z zaslužkom?« je pokarala mati, ki se ji je Francka že ob misli, da bi morala od hiše, prečudno zasmilila.

»Tudi do tristo dinarjev na mesec, pa hra- na in stanovanje seveda.«

»Tristo dinarjev!« je zaščemelo Francko. Še nikoli jih ni imela v roki, sedaj bi bili pa njeni in lahko bi jih dala materi.

»Saj bi kar svetoval, poskusite s Francko. Zanj in za vas bo dobro,« je nadaljeval An- drej. »Poznam družine, ki bi jo takoj vzele. V hribih bi morala garati noč in dan in bi še nič ne imela od tega; v mestu pa je čedno delo in zaslužek dosti dober.« Francka je bila kar navdušena, očetu pa je bilo mehko pri duši in celo mati se je razvnela za mestno službo in za tristo dinarjev, ki bodo Franckini.

»Pa naj bi šla v mesto, da ne bo trpela, kakor trpimo mi. Naj bo vsaj njej življenje

Štiri prve novinke novoustanovljene redovne družbe v mestu Nagoya na Japonskem (Obleka je pristno japonska.)

lepše postlano,« je razsodil Domačejkar. Mati je molčala, Francka je počasi izkolcala:

»Bom pa šla!«

»Jaz bom vse pripravil, čez štirinajst dni pa sporočim, kje in kdaj naj me počaka, da jo popeljem v hišo, kjer se bo začela njena služ- ba. Francka, nič ne maraj, še hvaležna mi boš,« je zaključil Andrej.

»Kar zaklepetal sem se!« je dodal in gle- dal na zapestno uro.

»Mimogrede sem te hotel pozdraviti, zdaj sem se pa res kar zakasnil,« je še moledo- val in se vračal iz hiše.

»Pa srečno! Francka, ta čas se pa pripra- vi!« se je še ozrl in kmalu izgubil za gričem. Tam se je spustil v globel, ki je vodila do raz- košnega Somrakovega grunta.

(Dalje prihodnjič.)

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Trikrat že je novi papež Pij XII., odkar je zasedel prestol sv. Petra, pozval narode in poglavarje držav, naj skrbе, da se ohrani mir na zemlji. Koj, ko je bil povzdignjen do naj- višjega dostojanstva v Cerkvi, nato na veliko- nočno nedeljo pred nepregledno množico vernikov in nedavno, ko je naročil, naj se v vseh župnijah katoliškega sveta dviga v nebó po- božna molitev otrok, da razprši vso nesklad- nost vodilnih državnikov in jih napolni z mi- slijo miroljubnosti, pravičnosti in z ljubeznijo

do bližnjega, da bodo zapostavili razne pred- sodke, pohlepne želje in sebične predstave o krivičnostih, ki jih v resnici ni. Molitev ne- dolžnih naj napolni vse odločujoče osebnosti z zavestjo odgovornosti, ki pade nanje, če bi se dali zavesti od slepe častihlepnosti ali od nespametne pohlepnosti in če bi zaposta- vili splošni blagor Evrope in vsega sveta, da se kakorkoli okoristijo posamezna občestva.

Papež je mobiliziral verna in poštena srca v vojno zoper vojsko.

Brez šuma in brez bobnečih naznanil je sveti oče Pij XII. na delu, da bi se ohranil in utrdil mir med evropskimi narodi. Tako n. pr. je 6. maja t. l. nenadno poslal svojega berlinskega zastopnika msgr. Orseniga h kanclerju Hitlerju. Listi sicer poročajo, da je posredoval zaradi zapiranja katoliških šol, ker je to v nasprotju z obstoječim konkordatom. Pišejo pa, da je ta pot v zvezi z obiskom msgr. Valerija pri ministru za vnane zadeve v Parizu. Gotovo je, da sta oba sestanka izraz dela papeževega za mir, dela, ki ga izvršuje v smislu izjave za časa kronanja.

Blaženstvo papeža Pija X. Sedaj vladajoči sveti oče je odredil, da se nadaljuje proces za proglasitev papeža Pija X. med blažene. Delo (ponenta) je poverjeno kardinalu Karlu Salottiju, ki je obenem prefekt kongregacije obredov.

Iz 49 držav so prišle v velikonočnih dneh zastopnice Mednarodne zveze katoliškega ženstva v Rim. Med njimi so bile tudi odposlanke toliko preskušene Španije, ki so prinesle s seboj kot dar svetemu očetu Piju XII. podobo Matere božje — imenovane »Pilar« iz Saragose. Po nagovoru predsednice ge Steenborghje je papež Pij XII. vzpodbujal navzoče in vse zastopane žene, naj vneto sodelujejo pri oznanjevanju pravičnosti in ljubezni do bližnjega. Svoje dni je bilo apostolstvo žene omejeno bolj na družino; danes so se pridružile še druge socialne obveznosti, nova bremena apostolskega delovanja. Danes poganškega nacionalizma ne bo mogoče premagati brez katoliške matere in žene. Važnost sobojevanja zoper to moderno poganstvo je očitna, če imamo pred očmi, da je poganški nacionalizem izvor sovraštva med narodi in gonilna sila mnogoterih krivic, ki jih povzročajo narodi narodom. Brez katoliške matere in žene tudi ne bo mogoče zrušiti poganškega komunizma, ki seje strup razdora med raznimi socialnimi plastmi in narekuje krivice, ki jih človek dela človeku.

Važen sklep. Senat države New-York je sprejel postavbo zoper komunizem, ki določa, da se morajo člani komunistične stranke odstraniti iz državnih služb in iz šol.

Kje še zaostajamo... V domovih za duhovne vaje, ki jih vodijo holandski redemptoristi, je opravilo lani več kot 20.000 oseb oddeljene duhovne vaje. Samo v domu mesta Amerfoort je bilo 84 tridnevni zaprtih duhovnih vaj s 5280 udeleženci; od teh je bilo 60 % moških.

Nekdaj in sedaj. Nadškof Downey v Liverpoolu je govoril pri zborovanju katoliških društev za žene o nalogah krščanskih mater. Dvojno težko nalogo imajo danes, saj so kršč. matere vzgojiteljice človeštva, pa morajo tudi

skrbeti, da vzgoje take državljane, ki se zavedajo npravstvene odgovornosti. Danes so družine bolj ogrožene ko nekda, saj se toliko sliši o svobodni ljubezni in novodobni npravnosti. V resnici je pa tako: poprej so se ljudje, če so prestopali božje zapovedi, zavedali, da so napačno ravnali; danes prelamljajo 10 božjih zapovedi, pa imenujejo to nraavni izraz življenjskih pravic. Naloga krščanskih žena je in bodi, da v zmedu npravstvenih pojmov varujejo neovrgljive npravne postave krščanske in skrbe, da jih bo tudi javnost uvaževala.

Postavodavna skupščina na duhovnih vajah v Budimpešti. Pred Veliko nočjo so imeli katoliški poslanci obeh poslanskih zbornic skupne duhovne vaje, ki jih je vodil jezuit E. Csavosy. Udeležili so se jih vsi katoliški zastopniki madžarske postavodavne zbornice poslancev in senatorjev. Za sklep je opravil sveto daritev in podelil sveto obhajilo udeležencem kardinal in nadškof Serédi. V svojem nagovoru je poudarjal zlasti tole:

»Ko se vračate zopet na svoja službena mesta, se mi zdi važno, da spregovorim nekaj besed o odgovornosti postavodavcev. Bolj ko je važna naloga, ki jo sprejememo, večjo odgovornost imamo pred Bogom in pred ljudmi. Povečini imajo ukrepi zakonodavcev težke nasledke. Ako skrbimo za prave, na pravičnosti sloneče postavbe, ako imamo pri tem odgovornosti polnem delu poosebljeno pravičnost, Boga samega, pred očmi, nadaljujemo tako rekoč božje delo — in božji blagoslov bo rosil na nas. Blagoslovljali nas bodo pa tudi tisti, ki so zanje postavbe dane. V težkih in dvomnih primerih se zakonodavci ne smejo brigati za to, kaj je po volji strankarstvu, ampak za to, kar ukazuje Bog in kaj pravi narod, ki je v tako tesnih stikih z osnutki postav.«

Svetniški proces. Kongregacija obredov je vpričo svetega očeta ugotovila in potrdila dva čudeža, ki sta se zgodila na priprošnjo bl. Geme Galgane. Slovesno proglašenje med svetnike bo najbrž na jesen obenem s proglašenjem ustanoviteljice družbe »Sester dobrega Pastirja«, bl. Evfrazije Pelletier.

Katoličani v Švici v razmerju do Španije. Malo pred koncem vojske na Španskem je poslal škof Marij Besson prebivalstvu svoje škofije (Ženeva, Freiburg, Lausanne) tole navodilo: »Katoliška Cerkev je nad vsemi strankami, zato je ne smemo z nobeno istiti ali vezati. Vojsko zametujemo in odklanjamo. Naša, bridkosti prevzeta srca sočustvujejo s tolikimi nedolžnimi žrtvami, ranjenci, otroki in ženami, ki tavajo brez doma in strehe po negotovih potih. Zločinsko bi ravnal, kdor bi komu odrekel hrano ali pomoč, ker je dru-

gačnega mnenja. Prav tako obsojamo vsa krivična in grozna dejanja, kjerkoli bi se izvršila; pa bi jih obsojali še prav posebno, če bi sumili, da bi jih kdo skušal opravičevati z versko pretvezo — kar pa se — o tem sem prepričan — ne dogaja.

Spričevalo brezvestnosti bi dali tistemu, ki v današnjih okoliščinah trdi, da moramo ostati nepristranski, ali da moramo z enako naklonjenostjo presojati rdečo in nacionalno Španijo; ono rdečo Španijo, ki požiga cerkve in jih oskrunja, ki duhovnike in redovne osebe mori — in pa ono narodno Španijo, ki se — četudi ima pred seboj politične cilje — vendarle bori zato, da ugonobi boljšeizem, in dovoljuje obenem povesod, kjer zmagaja, versko svobodo.«

Nizza se že pripravlja. Septembra 1940 bo svetovni Evharistični kongres v obmorskem francoskem mestu, po vsem svetu znanim letovišču — Nizza. Škof Pavel Rémond je že sestavil pastirsko pismo: Iz njega povzamemo, da pričakujejo za to svečanost dva milijona tujih udeležnikov. Kongres se bo vršil na obali Sredozemskega morja vzdolž polukrožnega zaliva, kjer bo postavljen monumentalni oltar sv. Reš. Telesa. Veliki zvočniki bodo postavljeni vsekrižem, tako da se bodo govori in molitve razumele več kilometrov daleč. Na večer prvega kongresnega dne bo procesija z lučmi po morju.

Proti zračnim napadom. Po velikih mestih zidajo zaklone, kletne prostore proti napadom iz zraka, ali pa si oskrbujejo maske proti plinom, če bi kdaj izbruhnila vojna vihra. Ali mislijo tudi kaj na duhovno obrambo in duhovno pripravo na zračne napade?... Pri glavnem vhodu Marijine cerkve v Bolton-le Sands (angleške grofije Lancashire) visi tiskano opozorilo z besedilom: »Bramba proti zračnim napadom. Ako se primeri, da bi se začeli napadi iz zraka, bo ta cerkev noč in dan odprta. Tu bo čakal duhovnik, da bo spovedoval in delil sveto obhajilo...« Še bolje bi bilo, če bi si verniki poprej zagotovili notranjo obrambo pred nevarnostjo, kajti v stiski in zmedi bi ne bilo lahko iskati duhovne pomoči v cerkvi.

PO DOMOVINI

Kongres Kristusa-Kralja se bliža. Doseči mora to, za kar so ti kongresi namenjeni: — Vzdriniti je treba speče, hladne, mlačne in neodločne katoličane zlasti po Evropi, da bodo spregledali in uvideli, kako se dvigajo glave nasprotnikov katoliške Cerkve in krščanstva sploh, kako hočejo temne moči zavladati nad razvalinami krščanstva in krščanske kulture. Kongresi Kristusa Kralja naj zbude vest vsem, ki si mislijo: bodo že drugi storili v tem

oziru, kar je prav in potrebno. Toda če bi vsakdo ali večina tako mislila, bo prej ali slej zavladata tema. Če pa hočemo, da zavlada povesod Kristus, moramo vsi poprijeti in sodelovati, moliti in z molitvijo v srcih uporabiti vsa zunanja sredstva združevanja, poučevanja, organiziranja, da se ustvari udarna armada duhovnega križarstva. Kako to osnovati, spopolniti, urediti, razširiti med katoličane vseh držav, kako ustvariti skupno falango zoper armado brezverstva in brezboštva, to je naloga teh kongresov, ki se na njih zbirajo odločni in uvidevni katoliški učenjaki, škofje in organizatorji. Zunanja proslava Kristusa Kralja na takih kongresih pa naj vernike dotične dežele (letos Slovenije) dvigne in vzpodbudi k novi ljubezni do Boga Odrešenika, ki biva med nami v sv. Reš. Telesu. V naši sredi je, naš Kralj je, naš Voditelj je in hoče, na se skazemo kot verni, pogumni in vztrajni borci za sveto stvar, za njegovo božje kraljestvo: sv. Cerkev. Blagoslov in zmagó nam bo dodelil, če storimo svojo dolžnost in ne vržemo orožja, ki ga potrebujemo v duhovnem boju, iz rok.

Vsaka dobra stvar, vsaka tudi duhovna borba ima ovire, ki jih še povečujejo mlačneži in bojazljivci. In takih nikjer ne manjka. Zdaj staknejo to zdaj drugó zavoro, enkrat se izgovarjajo na denarno pomanjkanje, drugič na svetovne homatije in svetovno rožljanje z orožjem. Toda pravi vojščaki Kristusu ne poznajo strahu in premačujejo vse težave stanovitno in junaško, ker gledajo pred seboj le končno zmago.

Pogumno torej na delo. Žrtve, ki so potrebne, bo uvaževal Kristus in dal tem več blagoslova, uspeha in plačila.

Kongres — mirovno delo. Božja Previdnost je hotela, da bo kongres Kristusa Kralja v Ljubljani, v Jugoslaviji. Slovenija bo pokazala ob tej svečanosti vso ljubezen do Jezusa in vso vernost; tudi širši svet se bo mogel prepričati o krščanskem preporedu našega ljudstva.

Razmere sedanje dobe takemu kongresu niso preveč naklonjene. Toda kongres Kristusa Kralja pomeni veliko mirovno delo, zato trdimo, da je prav sedaj tembolj potrebno, da se zanj zavzamemo vsi. Saj vidimo, kako se vsepovesod zaostrojuje borbe (politične, jezikovne, državne, gospodarske); kongres Kristusa Kralja pa take borbe odklanja in odklanjamo jih vsi, ki se z orožjem resnice in pravice borimo za kraljestvo Kristusa. Hočemo mir, zakaj Kristus kraljuje nad vsemi narodi, nad državami vseh jezikov; Kristus kraljuje z ljubeznijo in pravico. (Iz govora prevzv. g. škofa dr. Gr. Rožmana, 27. apr. 1939.)

Premembe. (Ljubljanska škofija): Za župnika v Peče pri Moravčah je prišel iz Kranja, kjer je pomagal v župnijski pisarni in dušnem pastirstvu — g. Alojzij Peček. — Umrli je 20. aprila 1939 Jožef Šolar, župnik v Žalni. Pokojni je dosegel lepo starost 69 let. Služboval je kot kaplan v Leskovcu, Boštanju, Št. Jerneju in Starem trgu; kot župnik pa 16 let na Lipoglavem in 19 let v Žalni. — Pokojni je bil dobrosrčen gospod, živahne narave. Imel je prijatelje tudi v lovskih krogih. Smrt ga je zalotila v ljubljanskem Leonišču, kjer je v svoji jetičnosti večkrat iskal pomoči. Preden se je začel mrtvaški sprevod do dolenske mitnice, se je pripeljal ljubljanski škof. Opravil je obredne molitve in blagoslovil truplo, katero je bilo prepeljano nato v Žalno.

Birmovanje v ljubljanski škofiji. Dne 1. junija — Kranjska gora, 2. jun. — Dovje, 3. jun. — Sv. Križ n. Jesenicami, 4. jun. — Koroška Bela, 5. jun. — Breznica, 6. jun. — Begunje, 7. jun. — Lesce.

11. jun. — Kočevje, 12. jun. — Stari log, 13. jun. — Topla reber, 14. jun. — Polom, 15. jun. — Stara cerkev, 16. jun. — Koprivnik, 17. jun. — Spodnji log, 18. jun. — Mozelj, 19. jun. — Borovec, 20. jun. — Kočevska Reka, 21. jun. — Golenica, 22. jun. — Banja Loka, 23. jun. — Zdihevo, 24. jun. — Fara, 25. jun. — Osilnica.

29. jun. — Mošnje, 30. jun. — Leše, 1. julija — Ljubno.

Najlepši so jubileji dobrotelčnih naprav. V Trziču na Gorenjskem so praznovali nedavno 50 letnico ondotne Vincencijeve konference. Petdeset let gori že v Trziču ogenj krščanske ljubezni v okviru te konference. Ta krščanska ljubezen je samo leta 1938 izdala za potrebe sirotišča in zavetišča v Trziču, za Rokodelski dom in za reveže po družinah nič manj ko 422.427 din.

Družba sv. Vincencija Pavelskega je imela glavno skupščino v Marijanišču 23. aprila 1937. Zborovanje je vodil družbeni predsednik vseučiliški profesor dr. L. Pitamic, udeležencev je bilo 60; zastopali so 35 konferenc. Izdatkov so imele vse konference 2 milijona 600 tisoč din. Dohodkov nekaj več. Glavni zavod družbe je Marijanišče v Ljubljani, kjer uživa zavetje 110 notranjih učencev ondotne osnovne šole (vseh učencev je 228) in 138 srednješolcev ondotnega dijaškega zavoda. Na Viču uživa zavetje 141, v Trziču 120 otrok.

Karitativna zveza za ljubljansko škofijo je imela svoj občni zbor 28. aprila 1939. Zborovanje je vodil predsednik p. Valerijan Učak. Obseg karitativnega dela v tem področju je označen v številki 16.813; toliko dopisov in vlog se je nabralo v enem poslovnem

letu. Živilskih nakaznic je bilo vnovčenih za 114.799 din. Razdeljenih je bilo mnogo podpor v denarju, v živilih in dr. Karitativna zveza zbira vse, ki so blage volje, v veliko občestvo krščanskega človekoljubja in posega vmes povsod, kjer je treba lajšati človeško bedo.

Odmirajo ... Med slovenskimi ženami jih ni malo, ki jim s ponosom prisojamo častni pridevek vzorne, krščanske matere. Taka je bila tudi rajna Jedert Filipič, roj. Guzelj, mati sedanjega naklanskega župnika, d. svetnika Janeza Filipiča, ki je dosegla častitljivo starost 83 let. Tudi na njeno življenje lahko obrnemo besede iz knjige Tomaža Kempčana (pogl. 10): »Kako obilna je tvoja sladkost, o Gospod, ki jo hraniš njim, kateri se te bojé. (Ps 30, 20.) Kaj šele tistim, ki te ljubijo, in onim, ki ti služijo z vsem srcem!« — Vse življenje rajne matere je bilo posvečeno delu in molitvi. V skromnih razmerah je v strahu božjem vzgajala svoje otroke.

»Bogoljub« ji je bil zvest spremljevalec vse življenje. Težko ga je čakala vsak mesec in vselej vsega prebrala. Bila so leta, ko je sin študiral, pa ni bilo lahko plačevati naročnine, a »Bogoljub« je bil vendarle naročen in plačan.

Naklanska župnija je ob pogrebu spričala, da zna ceniti tako junaško mater, ki je vzgojila odličnega, nad vse skrbnega dušnega pastirja. Vsa društva, vse organizacije, vsa občina je pokojno počastila in spremljala na zadnji poti in zanjo molila. Žene in dekleta so oskrbele več svetih maš in darovale v njen spomin večjo vsoto za naklanski prosvetni dom, R. i. p.!

MARIJINE DRUŽINE

Uspeh v Marijinih družbah je ponajveč odvisen od elitnih zastopnikov, t. j. takih, ki jih imenujemo jedro, cvet, odlične čete v skupinah. Vzorne Mar. družbe so pa zopet kvas, gonilna sila med množicami. Ustvarjati take »elite« v družbah, pa naj bodo družbe za može ali mlade fante, za dijake, za gospe, za žene, gospodične, dekleta, je torej važna skrb.

Ko je satan, angel teme, vzbudil n. pr. Voltérja, Rusója, je za svojo stvar več storil, kakor če bi bil pridobil milijon duš; kajti s pomočjo teh dveh mož si je priboril cele rodove in jih še danes osvaja. — Stomilijonski narod Rusov se ni mogel ustaviti peščici drznih in groznih ljudi. Ta peščica je mogla ropati, moriti in pobijati; vsa sila, združena v milijonih in milijonih, je bila brez učinka in ne premore nič proti kvasilu, ki snuje med njimi in jih razkraja.

Ko je Kristus poklical Pavla, je nastavil sekiro na korenino rimske mogočnosti. En

sam ubog Frančišek Ksaverijski je bil dosti, da je vpeljal krščanstvo med najbolj gosto naseljenimi rodovi zemlje. En sam Kanizij je storil več kot vsa povodenj protivnih spisov proti novotarjem. Ta mož je rešil vero celim deželand.

Blagor in gorje: oboje je odvisno dosti-krat od »elite«, t. j. od odličnih, zavednih, ju-naških in neustrašenih oseb... Deset pravič-nih bi bilo zadostovalo, pa bi bila Sodoma rešena. Seveda pomeni beseda »pravičen« globokost in visokost. Pravičnik ni zadovoljen samo z videzom, ne samo z zunanostjo. Kaj pomaga, če ima hiša lično pročelje, znotraj je pa vse narobe, polno nerednosti in nesna-ge! Vojščakov odločnih, zavednih, borbenih, požrtvovalnih potrebujemo. »Vojak biti — se pravi kljub lakoti in žeji ne jesti in ne piti, ranjenega sobrata zadeti na ramo, ko se sam komaj vleče.« Pravičen biti pomeni žrtvo-vati lastno življenje, imeti navdušeno ljube-zen za dobro stvar, govoriti vselej in povsod: Vse, kakor ti hočeš, o Gospod.

(Iz govora zlatomašnika msgr. Loutila, — Pierre l'Ermite.)

Sodobne, času primerne so Marijine druž-be, četudi se danes ustanavljajo lastne skupine Katoliške akcije. Sveti oče Pij XI. sam iskren-o želi, naj se kongregacije ohranijo in naj ob-drže svojo bitnost in ustrojstvo, saj so vprav za razvoj KA takoj silno koristne in potreb-ne. Namestnik Kristusov sam daje Marijinim družbam častni pridevek »dragocene po-možne čete Katoliške akcije«. V tej volji svetega očeta imajo Mar. družbe trdno podlago za svoj obstoj.

Vsako leto poraste število vseh, pri glavni osrednji kongregaciji v Rimu priglasi-nih Mar. družb, za tisoč novih ustanov, tako da šteje danes ta svetovna organizacija že nad 65.000 celic. Kako mogočna armada Mariji-nih otrok, če bi dodelili vsaki celici (kongre-gaciji) povprečno samo po 20 članov!

Kdo more pretehtati, kolika vrednota je kongregacija za vsako župnijo, kako mogočna trdnjava krščanskega napredka je zveza kon-gregacij za vsako škofijo! Iz dobre kongrega-cije se širi verska poglobitev in dejavno do-življanje cerkvenega leta v vse sloje prebival-stva, zlasti pa med mladino, ki napreduje vprav v družbi Marijini v češčenju in lju-bezni do Marije in se ji posvečuje.

Da bi se vse to še okrepilo, je povabilo osrednje vodstvo Marijinih družb v Rimu, naj se po vseh kongregacijah po katoliškem svetu praznuje vsako leto »dan Marijinih družb«. Kot najprimernejša za ta namen je bila izbrana druga nedelja v majniku. Naj-večje Marijine kongregacije so ta predlog sprejele z veseljem in zadovoljstvom. Skupno

sv. obhajilo članov in članic, skupna pobož-nost velike armade bo — tako upamo — po Marijini priprošnji pri Bogu dosegla, da se bodo Mar. družbe vseh dežel skazale vredne svojih velikih izročil in da bodo stale kot ne-omahljiva bramba svete katoliške Cerkve v teh razburkanih časih.

Črni vrh. V nebeško Marijino družbo je bila — tako trdno upamo — sprejeta Neža Lomovec, ki je bila med prvimi članicami, ko se je pri nas družba ustanavljala. Pred 38 leti je kot 16 letna mladenka vstopila v Mar. kon-gregacijo. Bila je ves čas vzorno-vestna v spolnjevanju družbenih pravil. Tiho ji je po-tekalo skromno življenje. Vneta je bila za vsako dobro delo. Lani junija se je pri delu težko ponesrečila. Od tedaj je vidno hirala in veliko trpela. Najtežje v boleznih je bilo zanj to, ker je bila blizu cerkve, pa ni mogla k Jezusu, da bi ga prejela v svetem ob-hajilu, kar ji je bilo največje veselje in to-lažba. Dne 5. marca 1939 pa ji je življenje poteklo. Ko so bile njene sestre zbrane pri mesečnem shodu in jo nato obiskale, se je od njih poslovila z željo, da bi bila kmalu pri svoji nebeški Materi Mariji. Še isti dan na večer je izdihnila svojo v trpljenju očiščeno dušo.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Sedaj, ko se prebujena narava ponaša z bogatim zelenjem in cvetjem, je tudi v naših dekliških srcih vzcvetela nova pomlad. Saj nas je v duhovnih vajah (od 21. do 23. aprila) ogrevalo oživlja-joče sonce božje milosti, da smo se nanovo prerodile in okrepile za bodočnost. Po glo-boko v srce segajočih govorih g. Oberžana iz Maribora smo doživljale obilo notranje sreče in božjega blagoslova. Zbližale smo se z Bo-gom in se tesneje oklenile svoje nebeške Matere. — Višek veselja pa je bil za nas 23. april, ko smo zagledale novo, težko priča-kovano Marijino zastavo. Čč. šolske sestre iz Maribora so jo izdelale tako umetniško, da je zares kras in ponos cele župnije. Ob novi zastavi je nanovo slovesno obljubilo slediti Mariji 19 mladih src, ki so se pogumno pri-družila našim vrstam ter se posvetila službi Marijini. Božji blagoslov naj obilo lije v naša srca, da bomo sedaj pod plaščem Brezma-dežne zamogle te duh. vaje nadaljevati tako, da bo seme božje besede obrodlilo stoteren sad. V to nam pomaga Marija!

R.

RAZNO

Ljubljanska škofija. Za d. svetnika je bil imenovan Jožef Stupica, župnik na Pre-žganjem. — Na župnijo Peče je bil umeščen Al. Peček, kaplan v Kranju. — Kot župnik je bil umeščen K. Sparhakl, ž. upravitelj v Lomu. — J. Jenko, prefekt v zavodu

sv. Stanislava je napravil stroge izpite iz bogoslovnih ved in dobil naslov »doktor«. — Premeščen je bil Anton Plevnik iz Mengša za kaplana na Brdo pri Lukovici.

Duhovne vaje za učiteljice in uradnice bodo v Domu Device Mogočne od 16. do 20. julija; za dekleta pa od 12. do 16. avgusta. Pričetek obakrat prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan jutraj. Oskrbnina 100 din. Prijave na Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8.

Naše slike. Julij Quaglio je naslikal v ljubljanski stolnici tudi sv. Vero v podobi žene, ki močno ogrnjena drži v desnici kelih s sv. Hostijo, v levici pa križ. Štirje angelci pobožno gledajo proti sv. Hostiji in jo tiho molijo. (V. S.)

Med slikami vidimo našega rojaka, č. kanonika J. J. Omana, ki vodi slovensko župnijo v Clevelandu. Ob 60 letnici želi tudi uredništvo jubilarntu, kot prijatelju in pospeševalcu našega »Bogoljuba«, obilno božjega blagoslova.

Naslovna slika nam predočuje karmeličanske cerkev sv. Jožefa na Selu, Ljubljana-Moste. Karmeličanke bodo 12. junija praznovala 50 letnico, odkar so se med nami naselile. Pobožna gospodična Kristina Bernard iz Ljubljane, ki še sedaj živi v samostanski družini, je ustanoviteljica tega samostana. Je to edini samostan te vrste v vsej Jugoslaviji. Na sliki vidimo cerkev, stanovanje za duhovnika in del samostanskega vrta. (Glej članek: »Življenje s Kristusom skrito v Bogu.«)

Na grob sv. Eme. 27. junija bomo praznovali god naše prve svetnice, slovenske kneginje Eme. Takrat bodo pohitele množice vernih Slovencev na njen grob v prekrasno Krko na Koroško. Zato ne bo odveč, če pogledamo v zgodovino, kako so Slovenci že v starih časih radi romali na njen grob.

V Krki hranijo stare zapiske raznih ozdravlencev, ki so to milost dosegli v Krki ali pa že doma, ter so se prišli tja sv. Emi zahvaliti. Romarji so prihajali v Krko posamič ali v manjših skupinah. Za gotovo vemo, da je bilo večje skupno romanje 25. avgusta 1466. Mnogo so jih takrat uradno zaslislali, da so izpovedali, kake milosti jim je izprosila sveta Ema. — Za sedemstoletni jubilej smrti svete Eme, ki so ga izredno slovesno praznovali 29. junija 1745, je prišlo v Krko 1000 kranjskih romarjev. Vsak je dobil lepo spominsko podobico svete Eme v bakrorezu, ki se nam je ohranila v zbirki g. Winterja v Ljubljani. In prav tisto leto so Gorenjci sklenili, da bodo poslej vsako leto poromali na grob naše svetnice. Kot stalni dan prihoda v Krko so določili četrti petek po veliki noči, ki ga v

Krki še danes imenujejo »kranjski petek«. Nekdanji romarji so vso pot napravili peš tja in nazaj. Odkar je priložnost za vožnjo po železnici, se romarji peljejo do Celovca, od tam dalje pa gredo peš. Nazaj se vso pot vozijo.

Zanimivo je, da so romarji hodili isto pot, po kateri je pred 1000 leti hodila kneginja Ema, kadar je šla s Kranjskega nazaj na Koroško. Šli so ti romarji čez Ljubelj, počastili v Celovcu sliko »božje glave« v mestni farni cerkvi in se ustavili pri Gospe Sveti, kjer so prenočili. Blizu St. Jurja ob Dolgem jezeru se romarji ustavijo v idiličnem gozdičku pri Mariji Bolšart ter pridejo proti večeru na griček k Mariji Pomagaj v Kotarčah. Tu jih že čakajo koroški Slovenci, ki drugi dan skupno z njimi nadaljujejo pot na Kalvarijo pri Starem dvoru. Pri vseh teh postajah imajo romarji sv. mašo. Romarje vodi laiški vodja, ki nosi posebno romarsko bandero s podobo sv. Eme. V četrtek zvečer dospejo romarji na grob sv. Eme, kjer imajo takoj procesijo. Vodi jo duhovnik v pluvijalu, ki so ga v davnem času nabavili slovenski romarji. Pri tej procesiji nosijo kip sv. Eme, ki ga je za Krko kupilo mesto Radovljica l. 1750.

Po približno isti poti so romali v Krko lani Slovenci iz ljubljanske škofije pod vodstvom škofa Rožmana. Isto romanje se bo letos ponovilo. Želeti je, da se tudi letošnjega romanja udeleži mnogo vernih Slovencev, ki bodo sveto kneginjo na njenem grobu prosili zase in za ves slovenski narod. J. Veider.

Šestdesetletnico starosti je 22. maja t. l. praznoval J. J. Oman, častni kanonik in župnik na slovenski župniji Sv. Lovrenca v Clevelandu.¹ G. jubilarnt je eden najbolj znanih in gorečih slovenskih duhovnikov v Ameriki. Vzrasel v trpljenju in žrtvah, v pomanjkanju in samoodpovedi, se je v najlepših fantovskih letih odzval božjemu klicu in se mu brez pridržka izročil. V srednjo šolo je vstopil z dvaindvajsetim letom, prej pa je kot navaden delavec delal na železniški progi, pri kmetih na polju, med drvarji v gozdu, med rudarji v železnih rudnikih in končno kot strojnik v elektrarni. Ko mu je bilo 33 let, je pri Sv. Stefanu v Brockwayu v Minnesoti, najstarejši slovenski župniji v Ameriki, pel novo mašo. Prva tri leta je deloval med našimi clevelandskimi rojaki pri Sv. Vidu, od 1. septembra 1915 pa vodi že imenovano župnijo Sv. Lovrenca, ki jo po večini tvorijo naši priselniki iz Hinj, Ambrusa, Krke, Zagradca, Žužemberka in St. Vida pri Stični.

G. Oman je mož molitve in zatajevanja. »Odkar sem se posvetil duhovskemu stanu,«

¹ Gl. sliko str. 134.

mi je nekoč pisal, »mi je bila edina misel: zvesto služiti Bogu, posvečevati sebe in delati za časni in večni blagor meni izročenih neumrljivih duš.« V življenju je tak, kot je v besedi: mehak, obziren, uljuden.

Fara Sv. Lovrenca je postala pod njegovim spretnim vodstvom vzor verskega in prosvetnega življenja. Versko in prosvetno življenje je v bujnem razcvetju. Prijazni cerkveni prostori so ob nedeljah in delavnikih polni pobožnih vernikov. Dnevno je okrog 300, v nedeljah in prvih petkih pa celo do 600 svetih obhajil. Versko gorečnost poživljajo večkratne duhovne vaje in pogostni ljudski misijoni. Ko sem se pred dvema letoma mudil v Clevelandu, smo imeli celo pred Velikim šmarnom na čast Mariji Vnebovzeti lepo obiskano devetdnevnicu. G. kanonik je namreč tudi izreden častilec presv. Srca Jezusovega, Matere božje in sv. Jožefa. V pismu z dne 11. oktobra 1937 mi je bil pisal: »Zadnji teden oktobra smo imeli 40 urno pobožnost, ki jo je vodil g. Vital Vodušek. Ljudje so prav radi hodili v cerkev in tudi k sv. zakramentom, tako da smo imeli v teku te pobožnosti nad 4000 svetih obhajil.«

Lepa poteza na značaju g. Omana je tudi njegova globoka ljubezen do slovenske zemlje, mile slovenske govorice in lepe slovenske pesmi. Lepa slovenska pesem je g. kanoniku ključ do blagodonečine materinščine doma in v cerkvi, v prosvetnih in zabavnih društvih. Lansko pomlad je naročil 200 izvodov slovenske Cerkvene pesmarice, da bi v cerkvi vpejal skupno slovensko petje. Neki prijatelj mi je bil kmalu zatem pisal: »Vpeljava skupnega slovenskega petja v cerkvi je zlata vredna misel. Kadar zaori po cerkvi »Lepa si, lepa, roža Marija«, se mi zdi, da sem doma pred vaško kapelico, kjer ob nedeljah vsa vas prepeva lepe Marijine pesmi.«

Gojenje materinščine pospešuje g. kanonik tudi z razširjanjem dobrega slovenskega časopisja in slovenske knjige. Pravi, da ne prihaja v nobeno slovensko župnijo toliko različnega slovenskega beriva kot v župnijo Sv. Lovrenca. Bogato so zastopane Mohorjeve knjige, katerih poverjenik je g. Oman sam. Lepo je število nabožnih slovenskih listov, kot so »Bogoljub«, »Cvetje z vrtov sv. Frančiška« in »Glasnik presv. Srca Jezusovega«. Vsako leto znova pošlje skupno z naročnino točne naslove starih in novih naročnikov, naznani morebitne spremembe in izrazi želje glede vsebine in oblike.

Tako je g. jubilarnt kot biser: od katerekoli strani ga ogleduješ, povsod je lep, ljub in drag. Njegovo življenje je neprestan delovni dan. Zato so njegovi farani ponosni nanj in se zbirajo okoli njega kot okoli svojega očeta.

Tudi pisec pričujočih vrstic se z ljubeznijo in hvaležnostjo poklanja prečastitemu jubilarntu, želeč mu, da ga ljubi Bog ohrani še in še v blagor slovenske ameriške mladine in naroda, iz katerega je izšel.

Dr. Fr. Trdan.

Spored romanja na Sv. Goro. V soboto, 19. avgusta, ob pol osmih zjutraj odhod iz Ljubljane skozi Postojno v Trst, kjer bo kosilo, ogled mesta, akvarija in vožnja s parnikom po morju. Ob 5 odhod iz Trsta v Redipuljo, kjer si ogledamo veliko vojaško pokopališče, nato v Gorico, kjer bo večerja, potem pa se odpeljemo z avtobusi do Solkana in z novo žično železnico na Sv. Goro. Na Sv. Gori bo lurška procesija z baklami, slovesne večernice in spovedovanje. V nedeljo se bodo začele sv. maše ob 5. Ob pol 9 bo pridiga in sv. maša ljubljanskega g. škofa dr. Gregorija Rožmana. Ob 11 odhodi s Sv. Gore in kosilo v Gorici. Ob 2 odhod iz Gorice skozi Podbrdo, Bled in Jesenice v Ljubljano.

Stroški bodo znašali 145 din. V to vsoto je vračunan potni list, vožnja z železnico iz Ljubljane v Trst, Gorico in po gorenjski progi nazaj v Ljubljano, vožnja s parnikom po morju v Trstu, vstopnina v akvarij v Trstu, vožnja z avtobusi iz Gorice do Solkana in od tu z žično železnico do vrha Sv. Gore in nazaj ter preprosta hrana. Kdor bi želel prenočišče v Gorici, doplača 20 din, za boljšo hrano pa 30 din.

Prijaviti se je najkasneje do 1. avgusta ravnateljstvu salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani. V prijavi je navesti ime in priimek, ime očeta in materino dekleško ime, poklic, dan, mesec in leto rojstva, kraj rojstva, pristojno občino in natančen naslov. Priložiti je dve sliki v velikosti 4×5 cm.

Če se bo priglasilo veliko romarjev, bo drugo romanje 26. in 27. avgusta po istem sporedu.

MISIJONSTVO

Sklepi misijonskega tečaja bogoslovcev v Sarajevu, 14. aprila 1939. Na misijonskem tečaju zbrani hrvatski in slovenski udeleženci se ob pogledu na misijonsko delo v naši domovini in v želji, da to delo oživi, obračamo na vso katoliško javnost, naj misijonom čim bolj odpre srce.

Prosimo vsa hrvatska in slovenska bratstva, da osnujejo, oziroma preosnujejo svoje misijonske odseke pod vodstvom »Unionis Cleri Missionariae« (Misijonske zveze duhovnikov), da se z odobritvijo cerkvenih in semenških predstojnikov stavijo na razpolago škofijskim odborom »DŠV« in prevzamejo za posamezne škofije ali cerkvene pokrajine vlogo misijonskih pisarn z namenom, da se uspešno razširi misijonska

misel po katoliškem tisku in tako uredi stvarno delo za misijone,

Prosim vse hrvatske in slovenske katoliške liste in časopise, da po načrtu in z ljubeznijo spremljajo razvoj katoliških misijonov po svetu in podpirajo naša prizadevanja doma. Zlasti bi bilo potrebno, da katoliški tisk vsako leto stori, kar more, da se bo dosegel namen in uspeh misijske nedelje. Kjer je le mogoče, naj katoliški listi, namenjeni predvsem vernikom in mladini, uvedejo stalno misijsko rubriko.

Obračamo se na vsa naša društva KA, da po svoji katoliški in društveni dolžnosti med seboj in v svoji okolici posvečajo pozornost procvitu misijonov. Naj jim molitev za misijone preide v »sveto navado«. Uporabijo naj vsako ugodno priliko, da pridobe svojo okolico za materialno pomoč misijonom, saj je apostolstvo cilj KA. Prosim jih, naj bodo močno zaledje, ki se bomo mogli nanj vedno in v vsakem primeru zanesti.

Prosim duhovščino v pastirstvu in vzgojitelje, ki delujejo v šoli, da med ljudstvom, mladino in v društvi vzbude smisel za gorečo Gospodovo željo, »da bi bili vsi eno«. (Jan 17, 21.) Prižnica, društva, šola; vse to je plodno polje, kjer bo vsejano seme misijske misli pognalo stoteren sad.

Končno se obračamo na vse katoliške zavode, šole, požrtvovalne posameznike in na vse katoličane, da bi se zanimali za misijonstvo in spoznavali ogromne potrebe misijonov. Ne sramujmo se prosjati v imenu Kristusa za rešitev duš!

Angel Alojzij

*Angel Alojzij,
naj prineso
krila te bela
spet na zemljo!*

*Daj nam nedolžnost
misli, želja,
ki si gojil jih
le za Boga.*

*Naj zastrmimo
v kras tvoj in čar,
ki ga izgubil
nisi nikdar.*

*Potlej nas s sabo
vzemi od tod, —
tja, kjer deli ti
srečo Gospod!*

Franjo Neubauer.

DOBRE KNJIGE

Knežinja Ema, naša prva svetnica. Spisal Janez Veider. Založila Misijska tiskarna v Grobljah. Odlični sodelavec in zvesti prijatelj našega lista je te dni Slovencem poklonil knjigo, ki je gotovo izmed najlepših, kar smo jih zadnja leta dobili. Pisatelj je priznan strokovnjak v zgodovini cerkvenih umetnosti. Zato je to delo pisano s skrbljivostjo spretnega zgodovinarja in z jasno-

vidnostjo resničnega umetniškega opazovalca. Pa tako človeško in tako slovensko je pisana ta dragocena knjiga, n. pr. četrto ali osemnajsto poglavje! Dodane so tudi tri pesmi na notah v čast sv. Emi, mašne molitve za njen praznik in litanije. Knjigi je napisal priporočilno uvodno besedo naš prevzvišeni g. škof. J. Šimenc.

Spisi apostolskih očetov. Poslovenil profesor Franc P. Omerza, uvod in opombe napisal urednik univ. profesor dr. Fr. Ksav. Lukman. V Celju 1939. Založila Družba sv. Mohorja. Cena za člane 30 din (za nečlane 40 din); vezano 39 din oziroma 52 din.

V zbirki »Cerkvenih očetov izbrana dela«, ki jo oskrbuje »Bogoslovna akademija« v Ljubljani, izdaja in vodi pa dr. Fr. Lukman, so nedavno izšli »Spisi apostolskih očetov«. (Lani je izšel prvi zvezek »Dela svetega Ciprijana«.) Prevod je točen in gladek, saj je dozorol po večletnem prejevanju. Knjiga ni namenjena le izobraženstvu, ampak jo bo rad v roke vzel vsakdo, ki se zanima za verska in cerkvena vprašanja in se hoče seznaniti s spisi onih cerkvenih očetov, katerim daje Cerkev častni naslov »apostolski«. Apostolski c. očetje se imenujejo tisti krščanski pisatelji in vzdrževalci ustnega izročila, ki so še občevali z apostoli samimi.

Slovensko nabožno slovstvo je tudi s to knjigo dobilo zanimiv in dragocen priradek.

Karmelski spomini. Ob 50 letnici karmeličanskega samostana na Selu izdal in založil Karmel Selo, Ljubljana-Moste. — Zanimiva knjiga, ki je izšla prav zadnje dni, nam slika postanek in razvoj karmeličanskega samostana na Selu. V desetih poglavjih nam odpira pogled v življenje Bogu posvečenih duš. Na krasnih zgledih nekaterih angel-skih duš, ki so že v večnosti, pokaže, kaj je karmelska pot, kako lepi so njeni vzori, in kako je lepa smrt onih, ki so živeli v Bogu. Taki zgledi silijo k posnemanju.

Castilci sv. Male Terezije bodo z zanimanjem prebirali stran za stranjo, saj njene redovne sestre žive isto življenje kakor ga je živela Mala Roža v Lizleju. Knjiga je pisana v lepem živahnem slogu in prepričani smo, da bo mnogim dobrega storila med našim ljudstvom. Krasne so lepe slike v bakrotisku na 16 straneh. Naročajte jo najboljše naravnost na naslov: **Karmel na Selu, Ljubljana-Moste.** Dobi se pa tudi v naših knjigarnah.

Cerkvene določbe o tisku. Zvezek II. Današnja zakonodaja. (XIX. knjiga zbirke »Naša pot«.) Spisal univ. profesor dr. Al. Odar. — Cena 14 din.

Prvi zvezek tega knjižnega dela govori (kakor omenja ocena v majniški številki »Bogoljuba«) o pomenu in zgodovini prepovedi nevarnih knjig. Drugi zvezek pa ima naslov »Današnja zakonodaja«. Tu se poučimo o tem, katere knjige se morajo predlagati v cenzuro (presojo), kdo more prepovedati knjige, kakšne učinke ima prepoved in kakšne kazni (izobčenje) zadenejo tiste, ki brez potrebnega cerkvenega dovoljenja (kar se v primerih potrebe in zadostnega razloga more dati), prebirajo prepovedani tisk.

Po naravni postavi so prepovedane knjige, ki spolzke ali nesramne stvari namerno obravnavajo, pripovedujejo ali uče. Cerkev opozarja tudi na nevarnost takega modernega leposlovja, ki hoče ustrežati počutnosti in pohotnemu mysticismu.

V cerkveno presojo spadajo n. pr. tudi nabožni in verski listi. Rešuje se pa ta stvar navadno tako, da je duhovnik-urednik obenem že tudi cenzor (razsodnik). Če hoče katoliška revija (obzornik) objaviti članek, ki se po vsebini dotika vere in npravnosti, se mora predložiti v cenzuro.

Takih določil ne smemo prezirati ali jih imeti za malotno zadevo; kajti reševati duše — je za

vsakega najvišji zakon. Sveta Cerkev pa hoče izpodrinuti slabo berivo s tem, da širi cerkveni, verski in katoliški tisk, ki smo ga dolžni podpirati.

Njezino proljeće (Njena pomlad). — Spisala dr. Marjeta Csabo. Predgovor napisal bivši vseučiliški profesor, znani pisatelj vzgojnih knjig, sedaj škof dr. Tihomir Toth. Cena broš. 15 din.

Pisateljica Csabo je šolska zdravnica v Budimpešti, pa sprejema tudi druge bolnike. Je vzorna katoličanka.

V knjigi daje nasvete mladencem v prvi dobi razvoja z bistrim pogledom strokovnjaka in s srcem, polnim prave ljubezni do mladine. Z mladencami se pogovarja o modi, športu, škodljivih strasteh, o prijateljstvu in zabavah, o ulici, pa daje tudi pravilna navodila in nasvete pomočke v duhu naukov Kristusovih in krščanske morale.

Prevod v hrvaščini se odlikuje po lahkem in lepem slogu. Po knjigi naj bi segale matere, vzgojitelji, pa tudi mladenke same, ko se jim bliža pomlad razvoja. — Naroča se: Naklada »Spes«, Martićeva 7, Zagreb, pa tudi po knjigarnah.

ANEKDOTE

Svarilno sredstvo. Papež Inocenc IX. je imel navado, da je ob važnih odločitvah stopil k predalniku, kjer je imel spravljeno majhno krsto; zraven nje pa je bila podoba, predstavljajoča papeža, klečečega pred krsto. Ko je bil nekoč sprejet v avdienco glavni predstojnik jezuitov — Akvaviva, mu je papež pokazal to nenavadno in skrivnostno napravo in dostavil pojasnitev: »Kadarkoli se mi je težko odločiti za to ali drugo rešitev važnih vprašanj, stopim pred to-le podobo in si rečem: »Ravnaj tako, kakor bi si želel, da si ravnal, ko boš ležal v mrtvaški krsti.«

Točnost kardinala Pacellija je bila znana. V predsobah vatikanskih je treba včasih čakati ure in ure. Če je pa kardinal Pacelli kakšnemu obiskovalcu sporočil, da bo sprejet — recimo ob enajstih —, so se vrata čisto natančno ob določeni uri odprla.

Nekoč je bil kardinal napovedan, da se bo z vlakom odpeljal. Načelnik postaje se je 5 minut poprej šalil: »Stavim, da bo prišel kardinal prepozno.« Toda 3 minute pred odhodom vlaka se je kardinal že pojavil, tako da se je mogel pravočasno odpeljati. Načelnik je stavo zgubil.

Uspeh in nagrade

Razpisane nagrade za uspešno propagando v prid »Bogoljuba« so le deloma razdeljene, ker se načrt ni kaj prida obnesel, kar smo že v majski številki pojasnili.

Z uspehom nad 10 novih naročnikov se je odlikovalo samo 12 krajev oziroma župnij. Štiri do 9 novih odjemalcev smo ugotovili v 26 krajih. Da smo mogli dati nekaj priznanja tudi tam, kjer je samo 4 ali 5 številk prirastka, smo nekaj nagrad po 50 din razpolopili in prisodili posmeznim po 25 din. Posamezni so sporočili samo naslove, naroč-

nine pa še niso poravnali, zato nagrada še ni bila izplačana.

Najbolj se je odlikovala skupina pod naslovom »Kaplanija Raka« s prirastkom 62 števil. Dovoljena je bila nagrada 500 din. — Marijina družba na Dobrovi ima 31 novih (skupaj 126 izvodov). Nagrada 500 din. — Skupina, ki dobiva »Bogoljuba« na župnijski urad Podgrad-Stopiče, ima 28 novih naročnikov. Nagrada 500 din. — Drugim skupinam, ki imajo 10 novih izvodov, se je prisodila nagrada po 100 din, ostalim z nižjim napredkom po 50 din.

Tem in vsem drugim, ki so karkoli storili za prosep našega lista, naj pa poplača s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu — Marija.

Nekdo, ki je priagitiral 5 novih naročnikov (od 14—19), je to sporočil uredništvu s pripombo: Če bom deležen kakšnega priznanja, bom zadovoljen, ako ne, pa tudi dobro; saj nisem delal za denar, ampak za slavo božjo.

Uredništvo in upravištvoo.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolečine preprečiti, bolezni ozdraviti, slabotne ojačiti, nestalne moremo gverstiti, in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in

po vsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mislece, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolečnih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče

ERNST PASTERNAK,
Berlin SO,

Michaelkirchplatz 13. Abt. 89.

VSEBINA: Clanki: Glasovi drugovercev o papežu in katoliški Cerkvi. (J. Šimenc.) — Žrtve za Katoliško kraljevo. (Prof. A. Strupl.) — Na očetov klic: 6. Včasih pa tega ni bilo. (J. Langerholz.) — Življenje s Kristusom skrito v Bogu. (Dr. C. Potočnik.) — V večnost — pa takole! (Dr. A. Zdešar.) — Lístek: Dve služkinji. (J. Plestenjak.) — Pesmi: Vzdih. (Mar. Brenčič.) — V božjem Srcu nas združuj! (J. Rohotnikov.) — Evaristična Ljubezen. (M. Elizabeta.) — Angel Alojzij. (Fr. Neubauer.) — Iz življenja Cerkve Po svetu, po domovini, Mar. družine. Razno, Misijonstvo. Dobre knjige.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 Lir, v Češko-slovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za junij 1939.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:

Posnemajmo čednosti presv. Sreča!

Misijski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:

Kristjani v vroči Afriki.

Mesečni zavetnik: Sv. Ema (27.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1	Cetrtek	Fortunat, muč.	Stara Oselica	Sv. Anton, Sl. gorice
2	Petek	† Marcellin, muč.	Škofljan pri Mok.	"
3	Sobota	† Klotilda, kr.	Soteska	Ljutomer
4	Nedelja	1. pob. Sv. Trojica	Škofljan pri Turj.	Ljutomer
5	Poned.	Bonifacij, muč.	Ježica	Apache
6	Torek	Nobert, škof	Mirna peč	St. Jurij ob Ščavn.
7	Sreda	Robert, opat	Meklinje, uršulinke	"
8	Cetrtek	Sv. Rešnje Telo	Ajdovec	Gor. Radgona
9	Petek	Primož in Fel.	Grčarice	"
10	Sobota	Marjeta, kraljica	Zlato polje	Kapela pri Rad.
11	Nedelja	2. pob. Barnaba	Lučine	Kapela pri Rad.
12	Poned.	Leon III., papež	Sv. Jošt nad Kranj.	Sv. Križ pri Ljut.
13	Torek	Anton Padovanski	Stanga	"
14	Sreda	Bazilij Vel., c. uč.	St. Vid pri Stični	Mala Nedelja
15	Cetrtek	Vid, mučenec	St. Vid nad Ljublj.	Veržej
16	Petek	Sreč Jezusovo	Zalog pri Cerkljah	Marenberg
17	Sobota	Sreč Marijino	Letošnji novomašniki	"
18	Nedelja	3. pob. Efreim Sir.	Posvečevanje sv. zakona	Remšnik
19	Poned.	Gerv. in Prot., muč.	Priznanje Krist. za Kralja v javn.	Brezno
20	Torek	Silverij p., muč.	Naši prvoobhajanci	Muta
21	Sreda	Alojzij, spozn.	Naša mladina	Pernice
22	Cetrtek	Ahačij, muč.	Prava krščanska vzgoja doma	Sv. Ožbalt ob Dr.
23	Petek	Agripina, d. m.	Duhovniški in redovniški poklici	Kapla
24	Sobota	Janez Krstnik	Neustrašeno priznanje vere	Sv. Jernej n. Muto
25	Nedelja	4. pob. Viljem, op.	Obisk nedeljske sv. maše	Šmarje
26	Poned.	Janez in Pavel	Dobra letina	"
27	Torek	Ema, vdova	Skupna molitev v družinah	Sv. Jurij ob j. žel.
28	Sreda	Irenej, škof, muč.	Odvritev hude ure	"
29	Cetrtek	Peter in Pavel	Zvestoba papežu in Cerkvi	Ponikva ob j. žel.
30	Petek	Spomin sv. Pavla	Naši naročniki. Umri	"

Odpustki za junij 1939.

Ljubezen božjo najbolj občutimo, če premišljujemo Jezusovo Sreč, ki nas je do smrti ljubilo. Razen na praznikov dan se časti Sreč Jezusovo vse dni junija in prvi petek vsakega meseca. Prvi petek v mesecu p. o. — Kdor se v juniju udeležuje javne pobožnosti na čast Sreč J., prejme odpustka vsak dan 10 let, pri zasebni pobožnosti 7 let. (Pij XI., 1. marca 1933.)

Odpustki ob določenih dneh meseca junija:

1. Cetrtek, prvi v m. Bl. Feliks. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 2. istim kakor 13. dan.

2. Petek, prvi v m. Bl. Humilijana. P. o.: 1. vsem, ki prejmejo pravno sv. obh., nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. S. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj; 4. istim kakor 13. dan.

3. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadostje za njej storjena razlajenja, ter molijo p. n. sv. o. — Ker je danes bl. Andrej Hisp., p. o. istim kakor 13. dan.

4. Nedelja, prva v m. Presv. Trojica. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izp. Sv. R. T. — P. o. istim kakor 13. dan. — V. o.

7. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

8. Cetrtek. Presv. Rešnje Telo. 200 dni odp. vsem, ki prejmejo sv. obh. in gredo za procesijo. — P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. danes ali v osmihi pod pogoji ka-

kor 1. dan; 2. čl. br. za duše v v.; 3. čl. br. sv. Družine; 4. vsem, ki prejmejo sv. z. in obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena r. v. br.; 5. istim kakor 13. dan. — V. o.

11. Nedelja. Sv. Barnaba. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere in p. n. sv. o.

13. Torek. Sv. Anton Pad. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

16. Petek. Presv. Sreč Jez. P. o.: 1. vsem vernikom v cerkvah, kjer se obhaja praznik sv. S. J., pod navadnimi pogoji; 2. čl. br. sv. S. J. danes ali prihodnje nedeljo; 3. čl. apostolstva molitve; 4. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 5. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 6. istim kakor 13. dan. — V. o.

17. Sobota. Bl. Pavel Buralls. P. o. istim kakor 13. dan.

20. Torek. Bl. Mibelina. P. o. istim kakor 13. dan.

21. Sreda. Sv. Alojzij. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., obiščejo oltar, kjer se ta praznik obhaja, in molijo p. n. sv. o.

24. Sobota. Sv. Janez Krstnik. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. onim, ki nosijo višnjevi škapi-lir; 3. čl. br. pred. Srva Mar.; 4. čl. družbe treznosti; 5. istim kakor 13. dan.

25. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj 3 krat na teden skupno odmolijo r. v.

29. Cetrtek. Sv. Peter in Pavel. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. c.; spovednik more obisk cerkve spremeniti v kako drugo dobro delo; 3. onim, ki nosijo višnjevi škapi; 4. čl. br. za duše v v. danes ali v osmini; 5. čl. dr. sv. Petra Klav. kakor 11. dan.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALACI)

OBRESTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBRESTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

Dr. R. W. Pearson

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev rastlin
s uporabo »HERSAN ČAJA«, meša-
nice posebnih zdravilnih rastlin po
navodilu dr. R. W. Pearsona, glavnega
zdravnika v Bengaliji (Angl. Indija).
Dolgoletna skušnja potrjuje vrednost

»HERSAN ČAJA« in sicer s nedvomnim uspehom pri
bolezni: poapnenja žil, krvnega obtoka, ženskih boleznih,
bolečinah menstruacije (mesečno perilo), pri migreni,
revmatizmu, boleznih ledvic in jeter, motnjah v želodcu,
zastrupljenju, zaprtosti, protinu, črevesnih boleznih, he-
morrhoidih, pri splošnem in prehitrem debeljenju in proti
zgagi »HERSAN ČAJ« se dobi v vseh apotekah.

Zahtevajte brezplačni vzorec

»RADIOSAN«, ZAGREB, Dukljaninova 1.

Reg. S. št. 19834-35.

HERSAN

B. A. Z.

Inserirajte v Bogoljubu!

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Frane Dergane
šef-prim. kir. odd. vp
Ordinira: 11.—1.

Zahvala.

E. M. in R. se zahvaljuje sv. Judu Tad. in
misijskarju Ign. Knobleharju in se obenem pri-
poroča za nadaljno pomoč.

Utrinki.

Kdor je srečen, more druge osrečevati; ako
to stori, poveča svojo srečo.

Največja sreča je mirna vest. Naj ti svet nudi
katerokoli veselje, če te nadleguje in toži težka
vest, je vse skaljeno. Vedi pa, da je največja ne-
sreča zate, če se vest ob tvoji zakrknjenosti nič
več ne oglašja, če je otopela.

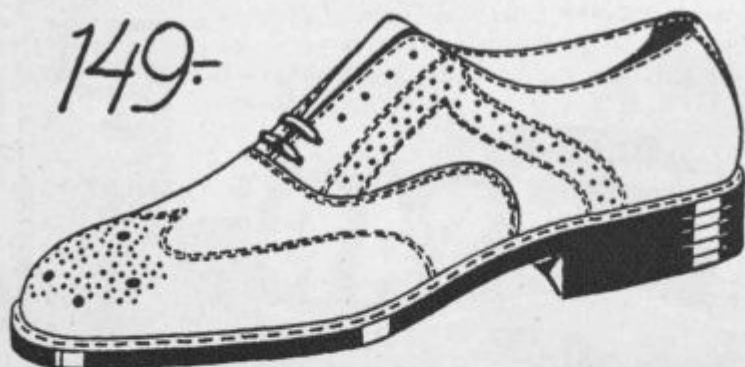
149,-

5639-64643

Nov model najbolj moderne oblike. Izdelan iz najboljšega boksa, z usnjenimi na okvir šivanimi podplati.

149,-

3639-46758

Elegantni in močni moški polučevlji, s popolnoma novim okrasom iz rujave kože in z usnjenim na okvir šivanim podplatom.

Bata